

Leninci rota

TKP Merkez Komitesi, aşırı zor koşullar altında toplandı, plenum yaptı. Başlıbaşına bu olgu hem işçi sınıfı için, hem tüm ilerici güçler için büyük bir önem taşır. TKP dipdiri ayakta! Bunu dost da düşman da görüyor. O, tüm parti içi yaşamıyla savaşların içindedir. İşçi sınıfının, halkımızın savaşımına yeni bir atılım getiriyor. Bu savaşımın çevrenini açıyor.

Plenum, V. Kongre hazırlıklarını gözden geçirdi. Hem yurt içi, hem evrensel en yakıcı gelişmeleri, sorunları ele aldı. Barış için savaş sorununu gene baş köşeye oturttu. Tehlike azalmış değildir. Tersine bölgemizde daha da artmıştır. Evet, Sovyetler Birliği'nin, sosyalist ülkeler topluluğunun bir nükleer savaşı önleme, yumuşamayı güçlendirme yolundaki ardıcıl savaşı sürüyor. Avrupa'nın dört bir yanında, ta Amerika'da Beyaz Saray'ın önünde, yanıbaşımızda Yunanistan'da, Kıbrıs'da yığinsal barış kampanyaları gidiyor.

Türkiye'de işbirlikçi, tekelsiz burjuvazi, ona balyoz olan cunta kanlı zorbalıklarını daha da artırıyor. Militarist grup NATO'ya, Washington'a, yayılmacı emperyalist çevrelere daha da bağlanıyor. Amerikan Çevik Kuvvetleri'nin topraklarımızda yerleşmesine de, saldırı üslerinin genişletilmesine de, Reagan'ların her istediğine, hepsine de başüstüne diyor. Cunta için ulusal bağımsızlık, onur diye bir şey kalmamıştır. Hepsini, onları için, satılıktır. Artık "Atatürkçülük" sözcüğünü bile ağızlarına almaz olmuşlardır.

Plenum bu ağır karabasan durumun içinden çıkar yolu bir kez daha gözden geçirdi. Cunta aşağı edilmelidir! Demokratik bir hükümet kurulmalıdır! Demokratik bir Anayasa! Ulusal varlığımızı, ulusal onurumuzu, egemenlik haklarımızı gerçekten koruyacak bir hükümet! Topraklarımızı atom harmanlarından, Amerikan, NATO üslerinden temizleyecek bir hükümet! Dünyada ve bölgemizde, barışı koruyacak, bağımsız, bağlantısız bir politika izleyecek bir hükümet! Halkın istemlerini, dertlerini çözebilecek bir hükümet! Tüm ulusal güçleri, örgütleri bu yolda savaşa çekmek savaşta birleştirmek!

► Arkası 10. sayfada

TKP Cunta Koşullarında İkinci MK Plenumunu Topladı **Barış ve demokrasi güçlerinin birliği için**

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Plenumu toplandı. Plenum, barışın korunması, Türkiye'nin bölgede bir barış etkeni durumuna gelmesi, ülkede cuntanın yıkılması, demokrasinin kurulması uğrunda savaşın güncel sorunlarını inceledi. Partinin cuntanın saldırıları altında uğradığı ağır kayıpların nedenlerini ve bunları gidermenin yollarını araştırdı. Partiyi, kadroları korumanın önlemlerini saptadı. V. Kongre hazırlıklarını gözden geçirdi.

Plenum, gerici askersel diktatörlüğün, dışta ABD emperyalizmine daha da bağlandığı, içte, yalnız komünistleri, öteki ilerici güçleri değil, rejimin tüm potansiyel karşıtlarını da baskı altına aldığı koşullarda yapıldı. Plenum, cuntanın gericileşme sürecinde böylece yeni bir evrenin ortaya çıktığını saptadı.

Bugün Reagan yönetiminin çılgınca silahlanma ve gerginliği artırma girişimleri ve gerici askersel diktatörlü-

ğün, NATO'cu ve Amerikancı dış politikası, Türkiye'yi, halkımızı bir nükleer savaşta yok olma tehlikesiyle karşı karşıya getiriyor. Kıbrıs'da askersel işgalin sürmesi, Yunanistan'la ilişkileri gerginleştirme, Afganistan ve İran'a karşı açık, gizli yıkıcı eylemler, sürekli silahlanma çabaları ulusal çıkarlarımızla kökten çelişiyor. Plenum, Türkiye'nin bir an önce barış güçlerinin sıralarında yer alması, tüm komşularla kalıcı bir dostluk kurulması, Türkiye topraklarından NATO ve Amerikan üslerinin sökülmesi, Türkiye'nin NATO'dan çıkması, bağlantısızlar hareketine katılması, Kıbrıs'dan ordunun koşulsuz çekilmesi, Balkanların nükleer silahlardan arındırılması için bütün yurttaşları savaşa çağırırdı. Plenum, başta Sovyetler Birliği olmak üzere sosyalist ülkelerin barış yanlısı çabalarını ve Brejnev yoldaşın Sovyetler Birliği Sendikalar Birliği Kongresinde açıkladığı barış

► Arkası 10. sayfada

Cunta Saldırgan ABD Politikasını Destekliyor

Yurdumuzun savaş ocağı olmasına izin vermeyelim

ABD Dışişleri Bakanı Haig Ankara'da cuntanın temsilcileri ile buluştu. Görüşmelerin odak noktasını Türkiye'yi Ortadoğu'da bir ileri karakol olarak daha fazla kullanabilmek için hazırlıkların hızlandırılması oluştuyordu. Bu konuda cunta ve Haig yeniden "Sovyet tehdidi" yalanına sarıldılar. Haig Türkiye'yi "karakol ve vazgeçilmez bir bağlaşıklık" olarak nitelendirdi. Bu bağlamda kamuoyu bir dizi tehlikeli olguya yüz yüze geldi.

ABD'nin Yakın Doğu'ya Türkiye'nin doğusundan müdahale amacı taşıyan kesin planlarının varolduğu ortaya çıktı. ABD Çevik Kuvvetlerinin Türkiye'nin doğusunda yeni üsler edinmesi konusunda anlaşma bağlandı. Bir dizi Amerikan-Türk askersel planları arasında yer alan bu girişimler, Türkiye çevresindeki güçler ilişkisini önemli ölçüde değiştirmeyi öngörüyor. Bir süreden beri, Türkiye'nin Doğu'sunda Diyarbakır ve İncirlik'de uçak pistleri, hangarlar ve kışlalar ya-

pılıyor. Erzurum'da bir nükleer silah deposu bulunuyor. Bunun dışında, büyük bir gizlilik altında Bitlis ve Van'da birer hava alanı ve Sovyetler Birliği'nin sınırına çok yakın olan Kars'da bir askersel üs kuruluyor. Türk ordusunun ya da Amerikalıların Türkiye'deki üslerden İran'a, Irak'a ve Suriye'ye girmeleri öngörülüyor.

Bunun da ötesinde, ABD ile Türkiye arasında Türk Hava Kuvvetlerinin modernleştirilmesi için en son model üçyüz ABD savaş uçağının satın alınması ve ortak üretimi konusunda anlaşmaya varıldı. Dışişleri Bakanı Haig yüksek fiyatlarla F-16'ları, F-18'leri, F-5'leri ve F-5 G'leri cuntaya verme önerisini görüştü.

Haig'in şu anda Türkiye'ye gelişi, ABD'nin çatışma politikasını daha da tırmandırmak anlamına geliyor. General Evren başkanlığındaki askersel cunta da bu saldırgan politikayı açıkça desteklemeye hazırdır.

► Arkası 10. sayfada

PARTİ YAŞAMI

Parti çalışmalarımızı canlandırma görevi

Cevat KARLIDAĞ

TKP MK Mayıs Plenumu parti örgütlerimizin önüne bir dizi yeni görevler koydu. Bunların en önemlilerinden biri, parti çalışmalarını ideolojik politik ve örgütsel olarak çok yönlü canlandırma hedefidir.

Bu görev, savaş platformumuzun öne koyduğu güncel politik görevlerin çözümü için, TKP'ni güçlendirmek, gücümüzü daha iyi kullanma amacına yöneliktir. Birbirine bağlı iki ana yön içeriyor: 1. Parti içi yaşamı canlandırmak. 2. Yığınlar içinde günlük parti çalışmasını hızlandırmak. Böylece gerici askersel diktatörlüğün ağır saldırı ile bizi yığınlardan izole edilmiş bir çalışma içine hapsedme taktiğini bozacağız. Yığın bağlarımızı daha da güçlendireceğiz.

Başta Gelen Görev

Partimize yönelik tehlike, ne yok oldu, ne de azaldı. Tersine son Plenumumuz saptıyor ki, yeni tehlikeler var. Faşist Ersin, "TKP'nin kökünü kazımak için" yeni bir operasyon hazırlığını bizzat yönetiyor. Tehlikeyi ciddiye almamak, geçmişten hiçbir ders almamış olmak anlamına gelir. Bu nedenle parti çalışmalarımızı canlandırma görevinin ön koşulu, hâlâ, Partiyi, kadrolarımızı koruma görevinin başta geldiğini unutmamaktır.

Tehlike var, ama bu sorun tek boyutlu değil. Mayıs saldırısından bu yana partimizin militan kadroları en ağır koşullarda "belirli bir" somut savaş deneyi ve ustalığı kazanıyorlar. Kadrolarımızın profesyonel devrimci niteliği yükseldi.

Partimizin moral, psikolojik gücü de saldırının hemen sonrasındaki gibi değildir. Kadrolarımızın partiye ve kendilerine olan güvenleri artmıştır. Dahası, düşman saldırısı altında günlük çalışmayı düzenli sürdürme yeteneği kazanıyorlar.

Bir yoldaşımızın şu satırları bu durumu çok iyi yansıtıyor: "Önceleri tutuklanan yoldaşların haberleri geliyordu. Elimiz ayağımız buz kesiyor, yerimizden kalkmak istemiyorduk. İş yapma, çalışma çok zor geliyordu. Hep gelecek üzerine konuşma eğilimine kapırıyorduk kendimizi. İkimizde öfke vardı. Ama bu, oturup devrim hayalleri kurmaya itiyordu yalnızca. Günlük işlere istediğimiz halde dikkatimizi toplayamıyorduk. Bir süre sonra farkettim ki, birlikte aynı evde illegal yaşadığımız yoldaşlarla harıl harıl bir çalışma işine girebilmişiz ...ni daktilo ediyor, ... dağıtımına hazırlıyor, boş kalan zamanda okuyor, TKP'nin Sesi'ni dinliyor ve tartışıyoruz. Bu arada yine tutuklama haberleri geliyor ama bir küfür sallayıp daha hınca daha hızla çalışıyoruz. Bunu farketmemiz bizim için olağanüstü sevindirici oldu."

Bu sözler parti militanlarımızın top-mermi sesleri arasında paniğe kapılmadan soğukkanlılık ve kararlılıkla günlük parti çalışmalarını sürdürme yeteneğini kazanmaya başladığını gösteriyor.

Bir çırpıda sonuç alınabileceğini, kaleleri tek tek düşürebileceğini sanan düşman, epeyce içlere ilerledikten sonra, şimdi "direnme" noktaları ile karşılaşılıyor. Bu nedenle yeni saldırı planları yapmak zorunda kalıyor. Bu planlar başarı kazanabilir mi? Herşey kadrolara, onların disiplinli, cesur, yaratıcı çalışmalarına, gizliliği pekiştirmelerine, yığınların arasında kök salmalarına bağlı kalıyor.

Düşmanın yeni yeni saldırılarını başarıyla püskürtebilmek için her bir direnme noktasını sağlamlaştırmak, konspiratif yönden güçlendirmek, direnme noktalarının sayısını artırmak gerek.

Amaca Yönelik Çalışma

Bunun başarılması, aynı zamanda partiyi koruma görevini, diğer görevlerle bağlayarak daha üst bir noktada gerçekleştirmek demektir. Bu yığınlarla örtünerek korunma, onların direnci ile bizim direnme gücümüzü birleştirme, yığınları cuntaya karşı örgütlü direnmeye hazırlama demektir.

Çalışmalarımızı şimdi dikkatli, ama gecikmeksizin yığın bağlarımızı güçlendirmeye kanallandırmalıyız. Bunun için,

öncelikle kendi gücümüzü daha iyi kullanabilir duruma gelmeliyiz. Parti örgütlerimizi dikkatli biçimde toparlama çalışmalarımız sürerken, şimdi partimizin iç yaşamını canlandırmayı dikkate almalıyız.

Böyle bir canlanma, saldırı koşullarından öncesinin çalışma biçimlerine dönme anlamına gelmez. Yeni koşullara uygun çalışma biçimleri ile parti yaşamını canlandırmamız gerekir. Bu herşeyden önce parti ilişkilerinin, bağların polise göre düzensiz, ama bize göre düzenli biçimlerde sürmesi demektir.

Parti üyelerimizin görüşlerini koşulların tüm zorluğuna karşın MK'ne iletebilmeleri için kanalları daha da iyileştirmek zorundayız. Hem her bir parti örgütü içinde, hem de yukarıdan aşağıya, parti damarları, taze kan akışını hızlandırmalıdır. Savaşan üyenin eleştirilerini tıkayan her türlü anlayışı yıkmalıyız. Üyenin eleştirisinden ne zaman yoksun kaldıysak, o zaman yığınlarla bağlarımız zayıfladı, parti içi ideolojik çalışmanın tempoları düştü. Biz elbette parti birliğini yıkmaya yönelen, sınıf düşmanına ve her tür oportünizme yarayan sözde eleştirilere ikircimsiz karşıyız. Ama, yığınlara, hiyanete varan çözümlerle düşmana teslim olanlara hoş görü göstermek; buna karşı parti çizgisinde anlamadığı yanlar olduğunu söyleyen şu ya da bu yönde eleştiri getiren savaş içindeki komünist parti düşmanı saymak bizim tutumumuz değildir, olamaz. Parti bu yoldaşları ikna edecek güçtedir. Kaldı ki, savaşın mantığı inançlı her komüniste, dört yandan ateş altına alınan bir partide, tartışma, eleştiri mekanizmalarını sağlıklı işletmeyi zaten öğretiyor.

İşbölümü esasına göre her yoldaşa görev dağıtabilmeyi daha iyi becerebilmeliyiz. Kuşkusuz koşullar kadrolarımızın pek çoğunun hareket yeteneğini kısıtlıyor. Ama her şeye karşın olabildiğince çok sayıda yoldaşı işlevli kılabiliriz.

Partimizin her günkü çalışmalarında amaca yönelik çalışmanın artık diğer rutin çalışmalara göre adım adım ağırlığının artmasına çalışmalıyız. Kuşkusuz halen parti örgütlerimiz ev, para, vs. gibi günlük yaşam sorunlarının ağırlığı altındadır. Ama bunlar hiçbir zaman tam çözüme kavuşamaz. Öyleyse bu tür sorunların en zorunlu olanlarıyla uğraşılmalı, ama bu her şeye egemen olmamalı. Amaca yönelik çalışma, yığınlar içinde günlük çalışmanın teorik ve pratik sorunlarını çözmeye yönelik çalışma olmalıdır.

Bu amaca daha çabuk varabilmek için yığın bağları kopmuş örgüt sayımızı giderek azaltmayı hedefleyeceğiz. Aranan yoldaşlarımızı bile dikkatli bir planla eski yığın ilişkilerini canlandırabilirler. Bunu doğrudan yapamayacak durumda olanlar, eski ilişkilerinin canlanmasına dolaylı katkılarda bulunabilirler. Diğer yandan yığınlar içinde, en başta fabrikalardaki komitelerimizin, hücrelerimizin çalışmalarına destek vermeyi, onları güçlendirmeyi başa almalıyız. Bu noktalarda parti çalışmasını canlandırır, baştan aşağı tüm parti çalışmalarının canlanmasına ivme kazandırır.

Temel Manivela

Parti içi yaşamı canlandırmanın temel devrimci manivelası ideolojik çalışmayı hızlandırmaktır. Bu, tüm çalışmalarımız için taze kan pompalayan, devrimci ruhu canlandıran en temel çalışmadır. Bu, aynı zamanda yığınlar arasında günlük parti çalışmaları için de temel bir noktadır. Partinin ideolojik çalışması, yığınların politik eğitiminin çekirdeğini oluşturur. Öyle olmalıdır. Diğer yandan, yığınlar içinde politik çalışma, görevlerimizi büyük bir devrimci coşkuyla yerine getirme, parti içi yaşamı daha da yükseltecektir.

Partimizin, işçi sınıfımızın gözbebeği militan kadrolarımızın önderliğinde şurada ya da burada yanan ufak ufak direnme ateşleri başta işçi sınıfımızın, halkımızın ABD emperyalizmine, cuntaya karşı örgütlü direnme hareketini yükseltecektir.

YAŞAYAN SOSYALİZM

Yeni tarihsel topluluk: Sovyet halkı

20 Özerk Cumhuriyeti, 8 özerk yöreyi, 10 ulusal bölgeyi kapsayan 15 Birlik Cumhuriyetinden oluşan SSCB 60 yaşında. Ekim ulusal ve sosyal ezgi zincirini kırdı, Sovyetler Birliği topraklarında yaşayan tüm ulusları bağımsız yaratıcılığa yöneltti.

Bugün, Çarlık Rusya'sının en geri bölgesi olan Orta Asya Cumhuriyetleri ve ulusal kenar bölgeleri endüstri merkezleri arasında ekonomik ve sosyal-kültürel gelişme bakımından hiçbir fark yoktur. Kişi başına düşen ulusal gelir, emek üretkenliği eşitlenmiştir.

Sosyalist enternasyonalizm, pratikte somut gücünü gösteriyor. Örneğin, Ukrayna Kremenchuk hidro-elektrik santralini yapımına 12 Cumhuriyetten 820 işletme katıldı. Kazakistan'da, Karaganda metalurji kombinasyonunun yapımına 11 Cumhuriyetten 300 işletme aktif rol aldı. Bugün Sibirya'nın yeraltı zenginliklerini işletmede, Baykal-Amur demiryolu hattında Sovyet halkının destanlaşan emeğine tanık oluyoruz.

Bundan 60 yıl öncesine kadar Abhazistan'ı, Buryatistan'ı, Tuva'yı, Tataristan'ı kim biliyordu? Şimdi bu halklar eğitim, sağlık ve daha birçok bakımdan en gelişmiş kapitalist ülkeleri bile geride bıraktılar. Devrimden önce bir tek endüstri kuruluşuna sahip olmayan Tataristan, bugün yapay kauçuktan, uçak üretimine kadar birçok endüstri kollarını geliştiriyor.

Çarlığın ulus olarak ortadan kaldırma istediği Orta Asya Cumhuriyetleri halklarının bugün gelişmiş yazılı edebiyatı, ulusal tiyatro ve sinemaları, güzel sanatları vardır. Bir Cengiz Aytmatov'u, bir Rasul Gamzatov'u tüm dünya tanıyor. Bugün Kazakistan Araştırma Merkezi, Özbekistan Bilimler Akademisi, Azerbeycan Petrol enstitüsü Sovyetler Birliği ölçüsünde birçok bakımdan öncülük rolü oynuyorlar.

Bugün Sovyetler Birliği Yüksek Sovyet Prezidyumunda küçük Uygur ulusunun temsilcisiyle koskoca Rusya, Ukrayna, Belorusya halklarının temsilcileri yan yana oturuyor, ülkenin sorunlarını hep birlikte görüşüp çözüm yolları arıyorlar.

Kuzu postuna bürünen kurt

Son dönemde Beyaz Saray'ın resmi açıklamalarında ton ve üslup değişti. Reagan sık sık nükleer silahlarda büyük indirim gereğinden söz eder oldu. 1,5 yıldır SSCB'nin stratejik silahların sınırlandırılması ve azaltılması için görüşme önerilerini Afganistan'ı, Polonya'yı, Salvador'u bahane ederek geri çeviren Reagan yönetimi, birdenbire, bu görüşmelere hazır olduğunu açıkladı. Bu engel kalkınca da ABD ve SSCB arasındaki stratejik nükleer silahların sınırlandırılması ve azaltılması görüşmelerinin 29 Haziran'da Cenevre'de başlaması kararlaştırıldı.

Ne oldu? ABD yönetiminin günümüzün en yakıcı iki sorununa, yani Avrupa'daki orta menzilli nükleer silahlarla, kıtalararası nükleer silahların sınırlandırılması sorunlarına yapıcı bir yaklaşım göstermeye mi karar verdi? Görüşmeleri "kuvvet konumundan" sürdürme denemelerinden, askersel üstünlük sağlama çabalarından vaz mı geçti? Kesinlikle hayır! Yükselen savaş karşıtı çıkışlar ve SSCB'nin, sosyalist ülkelerin ardıcıl diyalog kurma önerileri karşısında Beyaz Saray'ın şahinleri yüzlerine güvercin maskesi takmaya çalışıyorlar.

Amaç, ABD ve B.Avrupa'da hızla büyüyen savaş ve silahlanma karşıtı hareketi engellemek. ABD'nin tüm hızıyla sürdürdüğü, varolan askersel-stratejik dengeyi bozma girişimlerini gizlemek, özellikle, Reagan'ın katılacağı NATO tepe toplantısında ABD'nin saldırgan politikasını onaylatmak. Kendi çılgınlık politikalarının ve eylemlerinin savaş tehlikesinin te-

mel kaynağını oluşturduğu gerçeğinin üzerini örtmek.

Eğer Reagan yönetimi gerçekten silahsızlanma yanlısı olsaydı, ABD, Cenevre'de SSCB ile ABD arasında aylardır süren, Avrupa'daki nükleer silahların sınırlandırılması görüşmelerinde sonuç alınmasını engelleyici bir tutum alır mıydı? Oysa 1983 yılı sonuna kadar bu sorun çözüme kavuşmazsa, Avrupa'da ve dünyada yeni bir stratejik durum oluşacak, nükleer çatışma tehlikesi ciddi bir biçimde artacaktır. Bu, çözümde ertelenmeye gelmez bir sorundur.

Değişmeyen Saldırgan Öz

ABD önce SSCB'nin görüşmeler sırasında karşılıklı moratorium önerisini geri çevirdi. Tersine yeni ABD roketleri için B.Avrupa'da rampalar hazırlamaya başladı. Beyaz Saray, SSCB'nin Avrupa'daki nükleer silahlarını tek taraflı "sıfırlama"sı gibi akıl almaz bir istemde bulunurken, SSCB orta menzilli nükleer silahlarda ilk elde karşılıklı olarak üçte bir indirim yapılması gibi yapıcı, gerçekçi bir öneri getirdi. Karşılıklı daha büyük indirimlere ve tam sıfırlamaya da hazır olduğunu açıkladı. Brejnev yoldaş, Sovyet Sendikalarının 17. Kongresinde SSCB'nin tek yanlı olarak yalnız Avrupa bölümündeki değil, FAC ve Batı Avrupa'ya erişebilecek bölgelerdeki orta menzilli roketlerini dondurma, azaltma, yeni roket yerleştirme hazırlıklarına son verme kararını açıkladı. 17 Mayıs'taki Kom-somol Kongresinde ise, bu kararın

Zarodof'un anısına

Kemal KERVAN

16 Nisan 1982 günü, Sovyetler Birliği Komünist Partisi Merkez Komitesi aday üyesi Konstantin İvanoviç Zarodof yoldaş, 62 yaşında aramızdan ayrıldı. Zarodof yoldaş, 1968 yılından bu yana, 145 ülkede dağıtılan 37 dilde basılan, komünist ve işçi partilerinin teorisi ve enformasyon dergisi "Barış ve Sosyalizm Sorunları"nın başredaktörlüğünü yürütüyordu.

Marksizm-Leninizm, dünya komünist hareketi, sosyalist devrim konularında çok sayıda kitabı, yazısı bulunan Zarodof'un "Kapitalizmden Sosyalizme Geçiş" adlı yapıtı 1976 yılında Temel Yayınlar arasında Türkçe olarak da basıldı.

Bulunduğu tüm sorumlu görevlerde, özellikle "Barış ve Sosyalizm Sorunları" dergisinin başredaktörü olarak Zarodof yoldaş, öteki kardeş partilerin temsilcileriyle birlikte, Marksizm-Leninizm düşüncelerinin yayılması için çok çalıştı. Bilimsel komünizmin, proletarya enternasyonalizminin teorik temel ve ilkelerini yılmadan savundu. Yoldaşlık ve kolektivizm ruhu içinde gecesini gündüzüne katarak çalıştı.

Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi Genel Sekreteri Bilen yoldaş SBKP Merkez Komitesi'ne yolladığı başsağlığı mesajında, "Zarodof yoldaşın, her zaman Türkiye işçi sınıfının, halkımızın ulusal bağımsızlık, barış ve sosyalizm uğruna savaşımına özel bir ilgi gösterdiğini" belirtti. Yine Bilen yoldaş, BSS dergisi yazı kuruluna yolladığı mesajda da, "Türkiye Komünist Partisi'nin Zarodof yoldaşla birlikte çalışmış olmaktan büyük bir onur duyduğunu" vurguladı.

Türkiye komünistleri, Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkelerini her zaman yükseklerde tutan Konstantin İvanoviç Zarodof yoldaşı saygı ve sevgiyle anacaklardır.

uygulandığını, roketlerin sayısının önemli ölçüde azaltıldığını belirtti.

ABD yönetiminin bu yapıcı girişime yanıtı, SSCB'nin doğu kesimindeki orta menzilli füzelerini de sökmelerini istemek oldu.(!) Brejnev yoldaş, SSCB'nin doğusunu hedef alan roketlerin sahibi ülkelerle karşılıklı görüşmeler yoluyla ve eşitlik temelinde bu sorunu da çözmeye hazır olduklarını açıkladı. Kuşkusuz bu ayrı bir sorundur. Ama bunun, Avrupa'daki nükleer silahlarda indirim yapılmasının önüne engel olarak çıkarılmasının bir tek anlamı vardır: ABD yönetiminin, görüşmeleri çıkmaza sokmak, zaman kazanmak ve 1983 yılının sonuna kadar barış güçlerini oyalamaktan başka bir amacı olmadığı...

Bayağı Bir İkiyüzlülük

Washington'un yeni başlayacak, stratejik nükleer silahlarla ilgili görüşmelerde de başkaca bir amaç gütmeyeceği, Reagan'ın 9 Mayıs konuşmasındaki önerileriyle ortaya çıktı. Bir

► Arkası 11. sayfada

Cunta Anayasasına hayır!

Hüseyin KADİR

Cunta hazırlayacağı halk düşmanı anayasa bir yandan halkıyı almış görüntüsü vermek istiyor. Bir yandan da o daha şimdiden yığınlardan duyduğu korku nedeniyle baskıyı artırıyor. Referandumun sonuçlarına güvenemiyor. O yalnızca baskı ve zorbalık ortamına güveniyor.

Komünistlerin, solun, demokrasi güçlerinin anayasa referandumu karşısında tutumu ne olmalıdır?

Burada, hemen şu sorular yanıtlanmalıdır: Anayasa referandumu, cuntaya karşı solu, en geniş demokrasi güçlerini birleştirmekte, yığınları hareketlendirmekte bir araç olabilir mi? Referandumda cuntaya ağır bir darbe vurma olanakları var mıdır?

TKP MK'nin son Plenumu bu soruları, "evet" diye yanıtlıyor. Cunta anayasasına "hayır" denmesi cuntanın varlığına, cunta rejimine karşı bir "hayır" anlamını taşıyacaktır. Anayasa referandumu, cuntaya karşı, hoşnutsuzluk ve tepkisini henüz dolaysız yollarla, doğrudan çikışlarla göstermeye hazır olmayan geniş güçler ve yığınlar için, bu tepkinin açığa vurulabileceği yasal bir olanaktır.

Bu olanağı, referandumun süngü altında yapıyor olması nedeniyle kullanmamak, meydanı gericiliğe bırakmak olur.

Daha Şimdiden

Yığınları referandumda, cunta anayasasına "hayır" demeye çağıracağız. Bunu, bugünden referandumun süngü altında yapılmasına karşı çıkmakla, demokrasi güçlerini, yığınları baskılara karşı savaşıma çağırarak birleştirelimiz. Yığınları anayasa konusunda yasal önyargılara karşı uyararak için, savaşımın oy verme günü sandığa oy atmakla sınırlı olmadığını göstermek gereklidir. Şimdiden, o gün, cuntaya ağır bir darbe indirmeye elverişli bir güçler oranını yaratmak için her çabayı göstermek gerekiyor. Eğer, barış ve demokrasi isteyen, ekmek ve iş isteyen milyonlar, yığınsal savaşımın, referandum öncesinde, minimum demokratik haklar elde etmeye çalışırsa, eğer cunta anayasasına karşı olan her parti ve örgüt cesaretle yığınları yol gösterir ve güçlü bir birlik yaratabilirlerse, cuntayı yenik düşürmek olanaklıdır.

Plenum, bu nedenle, referandum öncesinde, Genel Af, MHP dışında tüm politik partilere özgürlük, özgür politik çalışma, tüm sendika ve yığın örgütlerinin açılması, toplantı, grev hakkı, düşünce özgürlüğü istemleri için savaşımı daha da yükseltme görevini vurguluyor. Yurt dışındaki işçilerin referandumda oy hakkı istemini destekliyor.

1961 Anayasasının yırtılmasına, cunta anayasasına karşı olan güçler TKP'den CHP'ne, DİSK'ten Türk-İş'e kadar çok geniş bir politik ve sınıfsal yelpaze oluşturuyor. Öte yandan gerici güçler arasında, anayasa konusunda anlaşmazlıklar sürüyor.

TKP, "cunta anayasasına hayır" belgisi çerçevesinde bu en geniş güçlere, birlikte hareket etmeyi, güc birliği yapmayı öneriyor. "Bir proletarya partisi, burjuva toplumunda savaşım verdiği sürece kimi durumlarda burjuva demokrasisiyle yanyana yürümeden politikada yer alamaz" diyen Lenin (Cilt 9, s.46) bize yol gösteriyor.

TKP kuşkusuz bununla yetinmiyor. Yığınları, demokrasi güçlerine cuntanın anayasasına alternatif olarak ulusal-demokratik bir anayasa için birleşmek ve savaşmak için başvuruyor.

Atılım'ın önceki sayılarında açıklanan ulusal-demokratik anayasa önerisi TKP'ne göre barışın, bağlantısızlığın, demokrasinin genlik ve özgürlüğün temel güvencelerini yansıtır. Plenum, TKP'nin bu istemleri hiç kimseye bir önkoşul olarak öne sürmediğini, tüm demokrasi güçlerinin görüş ve önerilerini tartışmaya hazır olduğunu açıklıyor.

"Ciddi politika, milyonlarca insan tarafından benimsendiğinde başlar". (Lenin, cilt 27, s. 100) En geniş demokrasi güçlerinin birliği ile cuntaya referandumda güçlü bir darbe vurulması, yığınları derin dönüşümlerin zorunluğunu benimsetmek, onları daha ileri hedeflere yöneltmek için elverişli koşullar yaratacaktır. Kaldı ki, hiçbir eylem, cephe birliği, hiçbir ortak platform TKP'nin, devrimcilerin yığınları kendi devrimci amaçlarını, devrimci çözüm yolunu açıklama-

masına engel değildir. Plenum bu anlayışla, komünistlerin bu vazgeçilmez görevinin altını çiziyor.

İvedi Görev

Cuntanın daha da gericileşmesinin halkımıza böylesi gerici bir anayasa dayatılmak istenmesinin başlıca nedeni, saldırgan emperyalist çevrelerin, başta ABD yönetiminin barış düşmanı saldırgan politikasıdır. Halkımızı baskı ve zorbalık ortamında nükleer bir savaşta ilk hedef yapmak, serüvenlere sürüklemek amacıdır. Günümüzde bu gerçeği kavramadan, gereğini yapmadan demokrasi savaşımında kalıcı bir adım atma olanağı yoktur. ABD ve NATO yönetiminin barış düşmanı her adımına, silahlanma yarışına karşı, cuntanın ulusal hiyanet politikasına karşı savaş verilmeden gerici bir anayasa dayatılması, gerici bir rejimin yerleşmesi önlenemez. Gerici anayasa halkımızın yalnız ekmeğine ve özgürlüğüne yönelmiş bir tehdit değil, aynı zamanda yaşamına, varlığına yöneltilmiş bir tehdittir.

Referandumda, cuntayı yenilgiye uğratmak yalnız olanaklı değil, ivedidir. Çünkü cunta NATO'nun saldırgan planlarına "evet" demekle kalmıyor. O, ABD emperyalizminin dümen suyunda, Ortadoğu'da serüvene hazırlanıyor. Daha şimdiden Ege Denizinde savaşa kıskırtıcı bir gerginlik polid Arkası 10. sayfada

Atış poligonu-Boy hedefi

Cunta, ülkemizi, boydan boya bir atış poligonuna, saldırı üssüne dönüştürüyor. İçerde terörü azdırdıkça, dışarda serüvenlere oynuyor. Dışarda Reagan'ların dümen suyunda yürümek için, içerde baskıyı daha da koyulaştırıyor. Hiyanetini, zorbalıkla örtbas etmek istiyor.

13 Nisan günü Sovyet Krasnaya Zvezda gazetesi şunu yazdı: "Son günlerde yayılan birçok haber, Pakistan liderlerinin nükleer silahlarını kendine dost İslam ülkelerinin,örneğin Türkiye'nin poligonlarında deneyeceklerini gösteriyor"

Nisan sonlarında "Türk-Amerikan Ortak Savunma Grubu" Ankara'da toplandı. Çevik Kuvvetler'in doğrudan sorumlusu olan iki Amerikalıdan birisi olan Richard Perle, Weinberger'in yardımcısı, bu toplantıya başkanlık yaptı. Çevik Kuvvetler'in Türkiye'ye nasıl ve nerede üslemlendirileceğine kesinlik kazandırıldı. Cuntanın dışişleri ve savunma bakanları, Mayıs'ta yapılan NATO toplantılarında, Amerikan yönetiminin ardından yürüdüler. NATO'nun etkinlik alanının genişletilmesi yönündeki kararların altına herkesten önce imza koydular. Savunma Bakanı, Amerikan AWACS casusluk uçaklarının Konya'ya yerleştirileceğini açıkladı. Cunta, Türkiye'yi, NATO içinde Amerikan yönetiminin her dediğine "he" diyen belki de tek ülke haline getirdi.

TKP MK'nin 17 Mayıs günü bildirisinde, Haig'in Ankara gezisinin bilançosu şöyle açıklandı: Diyarbakır'da, Adana'da yeni uçak pistleri, hangarlar ve kışlatlar, Bitlis ve Van'da yeni havaalanları yapılıyor. Kars'da Sovyet sınırında bir askersel üs kuruluyor. Erzurum'da bir nükleer silah deposu bulunuyor. ABD Yakınoğu'ya Türkiye üzerinden saldırıyı planlıyor. Ya da Türk ordusunu Suriye'ye, Irak'a ya da İran'a sokmayı öngörüyor". İran-Irak savaşındaki gelişmeler saldırgan çevrelerce bu planlar için kullanılmak isteniyor.

Cuntanın Başbakanı Ulusu, Kıbrıs'da Türk toplumunun ayrı tutulması ve Türkiye'ye bağlı kılınmasını, "güç dengeleri"nin (Amerikan çıkarlarının anlayın) gereği ilan etti. Cuntanın Dışişleri Bakanı Türkmen Mayıs sonlarında şöyle konuştu: "Ege'de statükonun tüm unsurlarının yeniden belirlenmesi tabiatıyla kaçınılmaz hale gelebilir." Ardından Ege'de savaş uçakları uçuruldu: Kılıç şakırdatıldı.

Ateş edene, ateş ederler. Tüm bunları yapmakla cunta, ülkemizin doğusunu, batısını, kuzeyini, güneyini, ortasını, kısacası her bir karışını aynı zamanda boy hedefine çevirmiştir. Üzerimizdeki baskılar, eziyetler hangi boyutlarda olursa olsun, bu ulusal hiyanet politikasını mutlaka gemlemek gerekiyor. Yaşamak isteyen herkes, seferber olmak zorundadır.

En önemli görev...

Işık YENİCE

Bugün Türkiye'de devrimci ve demokrat güçlerin önündeki en önemli görev nedir? Bu soruyu ikircimsiz, "güçlü bir barış hareketi ve yığinsal bir barış direnişi yaratmaktır" diye yanıtlıyabiliyor muyuz?

Türkiye'de bugün ülkemiz sol ve demokrasi güçlerinin cuntaya, gericiğe karşı savaşımıyla barış için savaşım arasındaki sıkı bağı yeterince kavramış olduğuna söyleyebilir miyiz? Türkiye'deki gerici cuntanın Barış Derneği yöneticilerine 8-30 yıl hapis cezası isteyerek, barış hareketine verdiği önemli Türkiye solu ve demokrasi güçleri veriyor mu?

Evet, bugün Türkiye'de devrimci, güçlerin en önemli görevi, diğer demokrasi güçleriyle güçlü bir barış hareketi, yığinsal bir barış direnişi yaratmak için omuz omuza vermektir. Neden? Kuşkusuz her şeyden önce halkımızın, insanlığın varlığını bir nükleer kıyımdan korumak için...

İçinde yaşadığımız nükleer çağda, barış ve barış içinde yanyana yaşamak, yumuşama tüm ülkelerde sosyal ilerleme için, devrimler için vazgeçilmez bir önkoşuldur da onun için... Üstelik günümüzde, saldırgan ABD ve NATO çevreleri, emperyalizmin geçmiş yenilgilerinin öcünü almak, sosyal ilerlemeyi, devrimleri önlemek için dünya çapında yeni bir saldırıya geçmiştir. İnsanlığı nükleer bir savaşa sürüklemek pahasına nükleer üstünlük, şantaj yolunu tutmuştur.

Öyle ki, insanlık bugün, bir silahlanma, savaş ve ölüme giden diğer barış, sosyal ilerleme ve devrimlere açılan iki yolun tam da kavşağında bulunuyor. Brejnev yoldaş, SBKP 26. Kongresinde, "günümüzde tüm halklar için barış mı-savaş mı sorunundan önemli hiçbir şey yoktur" diyerek, yalnız günümüzün gerçeğini çarpıcı bir biçimde dile getirmedir. Yaşamak, ülkesinde demokrasi, bağımsızlık, sosyal ilerleme isteyen herkesin, öncelikle de gerçek hümanist ve ilerici olarak komünistlerin, devrimcilerin önderindeki en önemli görevin, dünya barışını korumak için harekete geçmek olduğunu vurgulamış oldu.

Savaşmazsak...

Türkiye'deki durum, barış savaşımında uluslararası ve ulusal görevlerin üst üste çakıştığını çarpıcı bir biçimde ortaya koyuyor. Ülkemizde gerici bir askersel diktatörlüğün bulunması, barış savaşımının önemini ve gereğini azaltmıyor. Daha da artırıyor. Bunu kavramak için önce şu soruları yanıtlamak gerekiyor: Ülkemizdeki gerici cuntanın başa geçmesini hazırlayan koşullar, terör, ABD ve NATO saldırgan çevrelerinin 70'li yılların ikinci yarısında oluşturduğu yeni saldırgan planla sınıksız bağlı değil midir? Cuntanın giderek azgınlaşmasını belirleyen başlıca neden, başlıca faktör nedir? ABD yönetiminin NATO'nun saldırgan planlarına bağlı olarak ülkemizi daha etkin silahlanma amaçları değil midir?

Yanıtı, Haig'ler, Weinberger'ler, ABD Senato Komisyonları veriyorlar. Cuntanın tüm barbariliklerini desteklerken de, kesenin ağzını açarken de, kendileri için Türkiye'nin jeopolitik ve jeostratejik açıdan ne kadar önemli olduğunu vurgulamaktan çekinmiyorlar. Karşılığında, cuntadan topraklarımızda çevik kuvvetlere üs kolaylık için onay aldıkları artık resmen ortaya çıktı. AWACS'lar 1983'de göreve başlayacak. Yeni ABD nükleer füze yerleştirme planları el altından yürüyor. Barış, yaşamak istemenin bile suç sayılacağı sivil kılıklı bir zorbalık rejimi getirilmek isteniyor. Çevik Kuvvetler yalnız bölgemizdeki değil, ülkemizdeki ilerici hareketleri de tehdit ediyor.

Halkımızın, ülkemizin geleceği, ABD ve NATO başlıklarının saldırgan politikasını gemlemek, silahlanma yarışını, soğuk savaşa geçilmesini önlemek için verilen savaşımın sonuçlarıyla sıkı sıkıya bağlıdır. Ülkemizde cuntaya, yerleştirilmek istenen sivil zorbalık rejimine karşı savaşım,

dünya çapında verilen, sosyalist ülkelerin başını çekti barış savaşımıyla etle tırnak gibi iç içe geçmiştir.

İyimseriz, ama...

Dünya çapında barış ve savaş güçleri arasında giden, bu savaşım kazanılabilir mi? Dünya, gerici askersel diktatörlüklerin, azgın anti-komünist, anti-Sovyet rejimlerin, nefes almasını zorlaştıran barış, silahsızlanma, yumuşama ortamına kavuşabilir mi? Ülkemizde güçlü bir barış hareketi yaratmanın öneminin ve gereğinin ortaya çıkması için bu soruların da yanıtlanması gerekiyor.

Son TKP MK Plenumuna sunulan rapor bu soruya "evet" diye yanıtlıyor: "Biz komünistler, geleceğe tarihsel, nesnel sağlam temelleri olan bir iyimserlikle bakıyoruz. Tarihin tekerleği geri döndürülemez. Bugünkü uluslararası karşılıklı güçler oranında, ABD emperyalizmini, NATO'nun saldırgan politikasını gemlemek ve bir nükleer savaşı önlemek olanaklıdır. Herşey, dünya sosyalist sisteminin başını çektiği barış güçlerinin birliğine ve savaşım gücüne bağlıdır".

Kuşkusuz, bu soruya Yürükoğlu gibi olumsuz yanıt verenler de var. Onlar, dünyadaki güçler oranını ve sık sık sosyalistliğinden bile kuşkuya düştükleri sosyalist ülkelerin gücünü küçümsüyorlar. İnsanlığın geleceğini, barış mı-savaş mı sorununun çözümünü, böylece Reagan'ın insafına bırakıyorlar. Ölenemez gördükleri bir dünya savaşını önlemek için, sağlanamaz gördükleri barış için savaşımı anlamsız ve gereksiz görüyorlar. "Barış için devrim gerek, emperyalizmi çökertmek gerek" diye işin içinden çıkıyorlar.

Savaşın, yerel savaşlar da içinde her türünün insan yaşamından silinmesi kuşkusuz emperyalizmin tümüyle çökertilmesine bağlıdır. Ama bugünkü güçler oranıyla bir dünya savaşı ve soğuk savaş önlenemez. Sosyalist ülkelerin askersel ve ekonomik gücü, artan politik etkinliği bu olanağı veren başlıca etmendir. Ama sosyalist ülkelere omuz vermek, tüm güçleri dünya çapında barış cephesinde birleştirmek gerekiyor. Tüm ülkelerde, barış isteyen en geniş yığınların aktif savaşım vererek öncelikle kendi ülkelerinde ABD, NATO'nun saldırgan planlarını bozması gerekiyor. Dünyada emperyalizmi çökertilemek için de devrimi gerçekleştirmek için de bu savaşımı kazanmak, barışı korumak zorunludur. Karşı karşıya olduğu nükleer kıyım, ölüm, serüven tehlikesi halkımıza gösterildiğinde yığınların harekete geçmesini kimse önleyemez. 5-6 bin cana mal olduğu için terörizme düşman kesilen halkımızın 45 milyon cana mal olacak nükleer terörizm karşısında kayıtsız kalacağını kim bekleyebilir?

Topraklarımızda, eski, yeni üslere, Çevik Kuvvetlere, nükleer silahlara karşı halkımızın yaşama hakkı için, askersel harcamaların işe, ekmeğe, okula hastaneye çevrilmesi için geniş bir barış hareketi zorunlu ve olanaklıdır.

Durmak Yok

Demeçlerle yetinmeyiz. Şimdi her türlü zor koşula karşı, barış için eylem gerek. Cuntanın barbarlığından korkup, eylemden kaçmama, Reagan'ların nükleer terörüyle yok oluşa eli kolu bağlı gitmek olur. Yağmurdan kaçarken nükleer doluya tutulmak en kötüsüdür.

Eylem denince, onun en yüksek biçimleri aklı gelmemeli. Bugün, örneğin ülkenin dört yanından barış için cuntaya protesto mektubu yağdırmak, daha sonraki güçlü yığın eylemlerine giden yolu açmak demektir. Bize düşen şu: Yığınlar şimdi savaşın hangi biçimine hazır? Bunu bulacağız. Görev: Yığınların hazır olduğu bu savaşımı örgütlemek. Bu savaşım sonraki daha yüksek aşamalara geçiş için devrimci ruh aşılacak. Özetle, Komünist barış savaşımını örgütlemekte üzerine düşen gerçekte büyük ve onurlu bir görevdir bu. Öyleyse görev başına!

LENİN KÖŞESİ

Proletaryanın demokrasi savaşı

V.İ.Lenin, bizi, "Komünist Manifesto'daki, komünistlerin varolan düzene karşı olan her devrimci hareketi desteklemelerine ilişkin saptamayı her zaman dikkate almada uyarıyor. Ve şunu ekliyor: "Bu sözler çoğu kez çok dar anlamda yorumlanıyor. Liberal muhalefeti de içerecek biçimde de alınmıyor" (V.İ.Lenin, Toplu Yapıtlar, Alm. cilt.5 s.347, Politik Ajitasyon ve 'Sınıfsal bakış açısı', yazısı).

Çarlığa karşı liberal muhalefeti desteklemenin gerekliliğini Lenin şöyle açıklıyor: "Unutulmamalıdır, öyle zamanlar vardır ki, hükümetle, ilerici toplumsal çıkarların yarattığı her çatışma belli koşullarda (ve bizim desteğimiz bunlardan biridir) genel bir ateş almaya dönüşebilir." Sonra uyarıyor: "İşte bu nedenle dolaysız ödevimiz, her türlü demokrat ve liberal protesto-yu proletaryaya açıklamak, onu genişletmek ve işçilerin aktif katkısıyla desteklemektir..." "Böylesi kimi çatışmaların çok küçük olduğunu ya da bunları genel bir ateş almaya dönüştürme çabalarının 'umutsuz' görüldüğünü öne sürerek burun bükenler şunu anlamıyorlar: Proletaryanın politik eğitiminin yaşamsal çıkarlarıyla tüm toplumun gelişmesinin ve tüm halkın, yani onun tüm demokratik öğelerinin, yaşamsal çıkarlarının üst üste düştüğü odak noktası, tam da burasıdır, çok yanlış politik ajitasyondur. Her türlü liberal soruna müdahale etmek, bu konudaki sosyal-demokrat görüşümüzü belirtmek, proletaryanın bu sorunun çözümüne aktif biçimde katılması ve bu çözümü kendi görüşüne uygun biçimde zorlaması için önlemler almak dolaysız görevimizdir. (Niyeti ne olursa olsun) böylesi bir müdahaleden uzak duran, gerçekte, liberalizm önünde yelkenleri suya indiriyor, işçilerin politik eğitimi ona bırakıyor, politik savaşında hegemonyayı, son tahlilde burjuva demokrasisinin önderi olan öğelere teslim ediyor demektir".

Lenin, 1902'de Iskra'da yayınlanan bu yazısında komünistlerin sonul amacı gözden kaçırmamakla, Marksizmi yaymak ve korumakla yükümlü olduklarını vurguladıktan sonra şöyle diyor: "...proletarya her demokratik hareketi ileriye doğru itmelidir. İşçi demokrasisi, politik istemlerinde burjuva demokrasisinden ilkesel olarak değil, ölçüde derecede ayrılır. Ekonomik kurtuluş için sosyalist devrim için savaşında ise, proletarya ilkesel olarak ayrı bir temeldedir ve orada yalnızdır... Politik kurtuluş için savaşında birçok bağlaşığımız var, bunlara karşı kayıtsız kalamayız. Ama burjuva demokrasisinden olan bağlaşıklarımız, liberal reformlar için savaşımalarında, hep geri bakacakken ve işleri hep, eskisi gibi, başkalarının sırtından 'iyi yiyecekleri, rahatça uyuyup, neşeli yaşayacakları' biçimde düzenlemeye çalışacakken, proletarya, hiç arkaya bakmadan, sonuna kadar ileri yönelecektir". Ve Lenin sonunda gene uyarıyor: "Ama unutmamalıyız, başka birini ileri itmek istiyorsak, elimizi hep onun omuzunda tutmalıyız. Proletaryanın partisi, her liberali tam'da bir arşın ileri gitmeye hazır olduğu anda yakalamayı bilmek ve onu ileri doğru tam bir adım atmaya zorlamak zorundadır. Eğer direnirse, biz ilerleriz- onsuz ve onun üzerinden".

Türk-İş'deki görevler

Türk-İş kongresi, DİSK davasında avukatların bile tutuklandığı, DİSK, TİP, TKP davaları ile ilgili her türlü habere sansür konulduğu, sendika kongrelerinde "politika yapmanın" yasaklandığı, cuntanın ağır baskı koşullarında yapıldı. Türk-İş kongresi, Türk-İş İcra Kurulu'nun Kongre öncesi hükümete verdiği raporda da belirtildiği gibi, gerçek ücretlerin 1980-81 döneminde 1963'dekinin altına düştüğü, serbestçe dağıtımını engellenen Türk-İş raporunda söylendiği gibi, bir işçinin 1 kg. peynir alabilmek için 11,5 saat çalışmak zorunda bırakıldığı ağır sömürü koşullarında yapıldı.

Cuntanın Çalışma Bakanı T.Esener'in deyişiyle "sorumlu sendikacılık", (siz, cuntaya ve işbirlikçi tekellere bağlılık, anlayın) örneği veren bir Türk-İş yönetimi, konfederasyonun tepesindeki varlığını sürdürdü. Üstelik 1960'dan bu yana ilk kez aktif bir AP üyesi, S.Yılmaz, Türk-İş'e Genel Başkan oldu. CIA'nın Türkiye sendi-

kal hareketindeki has adamı, MHP işbirlikçisi K.Özdemir, cuntanın bakanı S. Şide yerlerinde kaldılar.

Askersel diktatörlük koşulları teslimiyetçi yönetime karşı, işçilerin çıkarlarını savunacak bir yönetim alternatifinin ortaya çıkmasını engelledi. ATILIM'ın Nisan 1982 sayısında, işçi sınıfının böylesi koşullarda yapılan Türk-İş Kongresinden büyük sonuç beklemediği belirtilmişti. Ama bütün bunlar, Kongrede işçi sınıfının demokrasi ve sendikal haklardan yana istemlerinin dile getirilmesini engellemedi. Bu, tüm Türk-İş tabanının, tüm Türkiye işçi sınıfının, tüm halkın, cuntanın zorbalığı ve 24 Ocak politikası karşısındaki hoşnutsuzluğunun bir yansımasıydı. Kazanılmış hak ve özgürlüklerden hiçbir ödün vermeme ve 1961 Anayasasındaki temel hak ve özgürlükleri savunma konusundaki Kongre kararı bu hoşnutsuzluğun göstergesidir. Söz alan kimi konuşmacılar, asgari ücretlerin düşüklüğünün ve YHK uygulama-

masının baş nedeni olarak 24 Ocak politikasına karşı çıktılar. Türk-İş'in, YHK uygulamasının kaldırılmasını istemesini, YHK'dan çekilmesini önerdiler. Yeni sendikal yasalar ve anayasa konusunda Türk-İş alternatifler oluşturup sunmasını istediler. Hatta bu konuda, 1961 Anayasasındaki sendikal ve demokratik hakların daha da genişletilmesini isteyenler çıktı. Cuntanın baskıları gözönünde tutularak yapılmalarına, kimilerinin tutarsızlıkları, ikircimler içermelerine karşın, bu çıkarların tümü, Türk-İş Kongresinde, kazanılmış işçi haklarının korunup geliştirilmesinden, 24 Ocak politikasına karşı çıkmaktan, 1961 Anayasasındaki demokratik hakların savunulmasından yana olanlarla, cuntayla, işbirlikçi tekellere ve onların emperyalist destekçileriyle işbirliği yapanlar arasındaki çizgiyi oluşturdular. İşçi haklarından ve demokratik bir anayasadan yana olanların çevresinde toplanabileceği ortak görüşleri dile getirdiler. Şimdi bu görüşleri benimseyenlere, bu hedefleri geliştirmek, çevresinde daha örgütlü biçimde toplanmak görevi düşüyor.

Yeni Türk-İş yönetimi ise, işbaşına gelir gelmez, Bir yandan sendikal hakları ve demokrasiyi koruyucu çıkışlardan, bir yandan da örgüt içi birlik, disiplin ve demokrasiden yoğun bir şekilde söz etmeye başladı. Şimdi bu yönetimin önünde iki yol vardır. Ya cuntanın, AP'nin yanında tekellerden yana bir politika uygulamak, ya da tüm barış ve demokrasi güçleriyle birlikte işçi haklarından yana savaşım vermek. Eğer Türk-İş tabanı birliğini güçlendirir, DİSK'li işçilerle omuz omuza gelirse, Türk-İş yönetimini bu yolda zorlamak olanaklı olur. Bu nedenle örgütsel birlik, disiplin sözlerinin sendikal hareket ve demokratik haklara yapılan saldırılara karşı çıkarların Türk-İş içinde iyice etkisiz duruma getirilmelerinde kullanılacak birer araç yapılmasına tüm işçiler ve dürüst sendikacılar karşı koyacaktır. Türk-İş'in birliği ancak sendika içi demokrasi uygulanarak sağlanır ve böylesi bir birlik tüm Türkiye sendikal hareketinin birliğine önemli bir katkı olur.

Başta Türk-İş'li işçiler, dürüst sendikacılar olmak üzere, tüm Türkiye işçi sınıfının, demokratların önünde Türk-İş'li işbirlikçi tekellerin sömürüsüne, cuntanın, gericiğin zorbalığına karşı işçi hakları ve demokrasiyi savunma güçlü bir örgüt durumuna getirmek görevi duruyor. Bu ise, işçi sınıfının gönüllü birliği için çalışarak, Türk-İş'in kapılarının tüm işçilere açılmasını isteyerek, DİSK sendikalarından "teker teker ayıklanarak" adam alma anlayışına karşı çıkarak, DİSK'le, tutuklu DİSK yöneticileriyle dayanışma sağlayarak olanaklıdır.

Mehmet YAVUZ

**İŞKENCELERE
İDAMLARA SON!**

Dimitroff 100 yaşında

"Tarihin tekerleği ileriye doğru dönüyor, bir Sovyet Avrupa'sına, bir Sovyet Cumhuriyetleri dünya birliğine doğru dönüyor. Komünist Enternasyonal'in öncülüğündeki proletaryanın döndürdüğü bu tekerleği, hiçbir baskı önemi, hiçbir hapis cezası ve idam kararı durduramaz. O dönüyor ve komünizmin son utkusuna kadar dönecektir".

Leipzig kahramanı Dimitroff, Hitler'in mahkemesindeki son konuşmasını bu sözlerle bitirmişti. O, Reichstag yangını davasında, yalnızca nazilerin anti-komünist saldırılarını geri püskürtmekle kalmadı, faşist rejimin tüm barbarlığını gözler önüne serdi. Hitler rejimine daha ilk yılında indirilen büyük darbe, herkese faşizme karşı savaş kararlılığı aşıladı. Hitler rejiminin sonu dönüyor.

Georgi Dimitroff'un, bu büyük proletar devrimcinin 100. yıldönümünün cuntanın zindanlarındaki, işkence evlerindeki, ağır illegal savaşım koşulları içindeki biz Türkiye komünistleri, barış ve demokrasi güçleri için, özel bir anlamı vardır. Dimitroff'un savaşımı, bizler için büyük bir iyimserlik kaynağı oluyor. Dimitroff bize komünist her koşulda savaşabileceğini, her koşulda utkuya ulaşabileceğini öğretiyor. Proletarya enternasyonalizmine, Marksizm-Leninizme, yığınların savaşımına bağlı komünistin, Göbbels'leri, Göring'leri, en güçlü anlarında bile, bir pireye döndürebileceğini öğretiyor.

Dimitroff'a bağlılık

Dimitroff'un adını Türkiye işçi sınıfının, emekçi halkının, barış güçlerinin güncel savaşımalarıyla bağlayan sayısız konu vardır. Başta gelen görevimiz, tüm ulusal demokratik güçlerin tek cephesini oluşturmaktır. Dimitroff'un büyük katkılarıyla oluşan Komünist Enternasyonal'in VII. Kongresi'nin çizgisi, ayrıntılı bir biçimde getirdiği faşizm tanımı, bize nasıl 12 Eylül'den bu yana yeralan gelişmeleri önceden doğru yorumlama olanağı veriyse, onun tek cephe üzerine getirdiği görüşler de, bize, ülkemizde barışın, emeğin ve demokrasinin tek cephesini oluşturmada yol gösteriyor. Devrim hedefini henüz göremeyen geniş emekçi yığınları, barış için, demokrasi için, emek için savaşıma çekmek, bu, yığınların sosyalizme yönelmesini hızlandıracak tek yoldur.

Eğer tüm devrimci, ilerici, demokratik güçleri emperyalizmin politikasına, onun işbirlikçilerine karşı birleştirebilirsek, tüm dünya barış güçleriyle ele ele vererek, ülkemizi savaş tehlikesinden uzaklaştırmak, demokrasiyi gerçekleştirmek olanaklı olacaktır. Eğer işçi sınıfının politik ve sendikal birliğini güçlendirebilirsek, Dimitroff'un altını çizdiği gibi, işçi sınıfı yığınları bu savaşlar içinde sosyalizmin zorunluğunu kavrayacaktır.

Dimitroff, bizim için, inançlı bir enternasyonalizmle, büyük bir yurtseverliğin birleşmesinin örneğidir. Dimitroff VII. Kongre platformundan tüm komünistleri uluslararası olanla, ulusal olanı yaratıcı bir biçimde birleştirmeye çağırdı. Utkunun yolunun bu olduğunu gösterdi.

Şaşmaz ölçüt

Dimitroff, bize bugün de geçerli olan şu ölçütü getirdi: "Kararlı bir biçimde ve bütünüyle, sosyalizmin ve gerçek halk demokrasisinin büyük ülkesi Sovyetler Birliği'nin yanında olmadan sosyalist, hatta namuslu bir demokrat bile olunamaz. Sovyetler Birliği'ne karşı tutum gerçekte işçi hareketinin her yöneticisi ve her işçi örgütü için, işçi sınıfının çıkarlarına ve sosyalizme bağlılığın bir denek taşıdır".

TKP Sovyet ülkesiyle, sosyalist ülkeler topluluğu ile dostluk ve dayanışmanın, Türkiye işçi sınıfının çıkarlarını korumada, devrimci savaşımı yükseltmedeki belirleyici önemini kendi pratiğinde sınadı.

Hele günümüzde, kimileri çıkıp da Sovyetler Birliği'nin, hatta Ekim Devrimi'nin yenileştirici gücü artık

kalmamıştır, derken, Biz, Dimitroff'un, "Eğer sosyalizmi gerçekleştirmekte olan Sovyet devletinin düşmanlarına karşı kesin bir savaşım yürütmeyen, kendi ülkende de sosyalizm için somut bir savaşım yürütmeyen olanaksızdır" sözlerinin özellikle güncel olduğuna inanıyoruz. Anti-sovyetizme karşı her zaman uyanık olmanın, işçi sınıfını sermayenin, ülkeyi emperyalizmin köleliğinden kurtarmada önkoşul olduğunun hiçbir zaman unutmayacağız. Yürükoğlu gibilere, Sovyetler Birliği'ne karşı "eleştirel bir tutum" savunanlara, TKP' de hiçbir zaman yer olmayacaktır.

Dimitroff proletarya enternasyonalizmine sıkı sıkıya bağlılıkla yurtseverliği ustaca birleştirebildiği için, onun öncülüğündeki Bulgar işçi sınıfı, emekçi halkı utkuya ulaşabildi. Bugün Bulgaristan Halk Cumhuriyeti, onun, "Diğer ülkelerin başka koşullarda tam bir yüzyıl boyunca ulaştıkları düzeye biz birkaç on yıl içinde ulaşmalıyız" vasiyetini yerine getirmiş olmanın kıvançını duyuyor. 1939 yılının sanayi üretimini bugün 3. günde gerçekleştiren sosyalist Bulgaristan, büyük öğretmen Dimitroff'un partisinin öncülüğünde, gelişmiş sosyalist toplumu kurma ve komünizme geçişin koşullarını hazırlama yolunda sağlam adımlarla ilerliyor.

Barış Cephesi

Dimitroff'un ülkesi, başta Sovyetler Birliği olmak üzere öteki sosyalist ülkelerle birlikte, bugün en başta dünya barışını korumak için savaşım veriyor. Dimitroff ardıcıl bir barış savaşçısıydı. ABD emperyalizminin dünyayı nükleer bir savaş cehennemine sürüklemeye çalıştığı günümüzde, Dimitroff'un, 1 Mayıs 1936'daki şu sözleri bizlere yol gösteriyor: "Yalnızca işçi sınıfını, köylülüğü, emekçi aydınları değil, aynı zamanda ezilen ulusları ve bağımsızlıklarını savaş kıskırtıcılarca tehdit altında tutulan ülkelerin halklarını da kapsayacak bir barış cephesi gereklidir. Tüm kıtalara yayılan, Tokyo'dan Londra'ya, New York'dan Berlin'e uzanan ve birlik içinde savaş kundaklarına karşı çıkan bir barış cephesi gereklidir. Bu barış cephesi kendini yalnızca protestolarla, karar ve açıklamalarla sınırlamaz ve pratik yığın eylemleriyle ortaya çıkarsa, o zaman güçlü ve yenilmez olacaktır".

ABD emperyalizmine, NATO'ya, bunların nükleer çılgınlık ve saldırganlık politikasına karşı en geniş barış güçlerinin birliğini yaratma görevini önüne koyan TKP, bu anlayıştan yola çıkıyor. Bu savaşımın utkusu, aynı zamanda, proletarya enternasyonalizmine Türkiye işçi sınıfının büyük katkısı olacaktır.

Tutulacak halka nedir? Gene Dimitroff gösteriyor: "Yığın çalışması, yığın savaşımı, yığın direnişi, tek cephe, serüven yok!"

Dimitroff 1935'den 1943'e kadar Komintern genel sekreterliğini yaptı. Birçok konuda TKP'nin savaşımına yardımcı oldu, ona yol gösterdi. Uluslararası işçi sınıfının savaşa ve faşizme karşı, barış, demokrasi ve sosyalizm için savaş deneylerini Türkiye komünistlerine illetti. TKP, özellikle 1934 yılında Dimitroff'un doğrudan yol gösterici önerilerini uyguladığı dönemde, kendi dar kabuğundan sıyrıldı. Yığınsallaşma yolunu tuttu. TKP MK Genel Sekreteri Bilen yoldaş, "Dev" adlı yapıtında Dimitroff'un öğütlerinin parti tarihimizdeki yerini özellikle belirtmiştir.

Komintern'in geleneklerini günümüz koşullarına uygun biçimlerde yaşatmak, bunu canlı tutmak bugün büyük önem taşıyor. Onun için TKP, dünya komünist ve işçi partilerinin yeni bir uluslararası toplantısının gerçekleştirilmesini güncel ve acil bir görev olarak görüyor. Komünist hareketin birliğinin daha da pekişmesine, komünist partiler arasındaki eşgüdümün etkinleşmesine yardımcı olacak böylece bir uluslararası toplantı dünya barışını korumada, demokrasi ve sosyalizm güçlerinin yeni bir atılımı geçmesinde belirleyici bir rol oynayacaktır.

Halktan gizlemeye çalıştıkları

N. GÜREL

Türkiye'nin döndüğü köşe

"Ortadoğu'ya açılıyor, köşeyi ha döndük, ha dönüyoruz!" "Ortadoğu'ya lider olacağız!" Durmaksızın artan işsizlikten, pahalılıktan ve baskıdan bunalan halkı, gerici-lik, şimdilerde böyle avutmaya çalışıyor.

Salt Ortadoğu ülkeleriyle ekonomik ilişkilerin artmasıyla, Türkiye'deki yapısal bunalım hiç aşılabılır mı? Bu ilişkiler 12 Eylül'den bu yana hızla arttı. Ne oldu? İşsizlik, pahalılık durdu mu? Dış ödemeler dengesi çok mu düzeldi? İşçi dövizleri olmasa batacaklar. Dışsatım geliri artsın diye, getirdiği bir dolar karşılığında dışsatımcıya 250-300 TL armağan ediliyor. Halkın boğazından kesilen, yok pa-hasına elden çıkartılıyor. 2-3 milyon dolarla gelen yabancı bankalar, kısa sürede dış ticaretin tüm iplerini ele geçirmeye hazırlanıyorlar. Evren, "Ortadoğu'nun mali ve ticari merkezi olacağız" diyor. Beyrut'un durumu ortada! Enver Sedat'ın sonu da!

Gerici-lik bu demagojilerle, halkı, boş umutlarla oyalamayı amaçlıyor. Ülkemizin, IMF'nin çizdiği plana uygun olarak her geçen gün emperyalizme, ekonomik açidan daha da bağlandığını gizlemeyi amaçlıyor. Bu kadar da değil Ortadoğu'ya lider olacağız, diyenler, bununla, Amerikan emperyalizminin jandarması olma isteklerini gizlemeye çalışıyorlar.

TKP MK'nin Ağustos 1981 Plenumunda okuduğu rapor-

da, Bilen yoldaş şöyle diyordu: "Yerli tekeller, dış pazara sermaye çıkarmak için ne denli yanıp tutuşsalar da, ulusal sınırlar içinde sömürüyü amansızlaştırmaktan, bunu zorbalıkla gerçekleştirmekten başka belirleyici kâr alanlarına sahip değillerdir. O nedenle, ABD'nin FAC'ın, İsrail Mısır gibi, küçük ortağı olabilmek, işbirlikçi tekelleri burjuvazinin en tepe kesimlerinin, Koç'ların, Sabancı'ların düşlerine giriyor. Kimileri ise, emperyalizmin savaş arabasına binmeye, 'Kerkük Türkleri', İran Türkmenleri', 12 Ada ve Ege'nin paylaşımı' benzeri belgilerle, bölgede yayılmacı bir rol oynamaya can atıyor". (s.16)

Gelişmeler, TKP'nin bu analizini doğruladı. Cunta ABD emperyalizminin dayatmalarına boyun eğdi. Şimdi ABD yönetiminden Ortadoğu'da oynayacağı uğursuz rol karşılığında, nükleer silahlar da taşıyabilen modern savaş uçakları istiyor. İşbirlikçi tekelleri burjuvazi içinde, ekonomik güçsüzlüğü, eksiklikleri, bölgede politik-askersel güç kullanarak giderme umudunu taşıyanlar, bu pazarlıkları hararetle destekliyorlar. Sonuç: Türkiye, bölgede savaş tehlikesini artıran bir etmen oluyor. İçerde politik ve ekonomik bunalımın daha da derinleşmesinin, terörün ve baskının daha da artmasının nesnel ve öznel temelleri güçleniyor. Türkiye gerçekten köşeyi dönüyor, ama cehenneme giden yolda!

Yürükoğlu'nun dönemediği köşe

Baştan beri bu tehlikelere dikkati çeken TKP'nin, son MK Plenumu tüm bu gelişmeleri değerlendirerek, anti-emperyalist savaşımı her yoldan güçlendirmeyi, her açıdan belirleyici savaşım olarak öne almanın önemini vurguladı.

Öte yandan tüm bu gelişmeler boyunca, yalnızca cuntanın dış politikasındaki gerçekçi eğilim değil, Yürükoğlu'nun "derin" analizleri de iflas etti. Çünkü o bir kere TKP'nin politikasına kara çalmak amacıyla yola çıkmıştı. Örneğin, gerçekçi sözünü, öyle olmadığını bile bile, ilerici, devrimci anti-emperyalist bir anlam taşıyormuş gibi yorumlayarak, politikamızı tahrif etmeye çalıştı. Bununla, aynı zamanda ilerici güçlerin dikkatlerini, tehlikenin gerçek kaynağından, Reagan'ların, Haig'lerin servenci politikasından ve bunun yandaşlarından uzaklaştırmaya çalıştı. Cuntanın iç ve dış politikasındaki artan gericileşmeyi ABD'nin dümen suyuna girmeyi gizledi.

Türkiye'yi sürekli olarak emperyalistleşmekte olan bir ülke gibi göstermesi de aynı amaca bağlıydı. O, bu sözde derin analizlerini yalnızca iç etmenlere dayandırdı. Üstelik yerli tekelleri burjuvaziyi emperyalistleşebilecek kadar ekonomik güçle sahipmiş gibi gösterdi. Dikkatleri en tehlikeli olandan, ABD emperyalizmiyle gelişen askersel-politik bağımlılık ilişkilerden kaçırma-ya çalıştı. Hatta bunda o denli ileriye gitti ki, cunta içindeki ABD Çevik Kuvvetlerine direnme eğilimini, o, Türkiye'nin emperyalistleşmesinin bir gereği gibi gösterdi. İşçinin Sesi'nin 178-179. sayısında "Basra Körfezindeki Çevik Güçlere katılmama eğilimi... emperyalizmin genel çıkarı doğrultusundaki işbölümünde belli bir rolü savunmaktadır". (s.20) deniyordu. Bir sonraki sayıda "Türkiye Amerika'nın planladığı Basra Körfezindeki Çevik Güçlere katılmamakta ısrar ediyor" saptamasının yapıldığı bir yazıda, "Türkiye'nin emperyalistleşme arzularıyla, emperyalizmin Ortadoğu'daki çıkarları üstüste düşmektedir". (s.7) Yürükoğlu'na göre Türkiye'nin Çevik Kuvvetlere katılmaması emperyalizmin genel çıkarlarına uygundu. O bu "derin" analizlerle, Türkiye'de Çevik Kuvvetlere karşı çıkan güçleri, en başta partimizi, aklıncı, Türkiye'nin emperyalistleşmesine yardımcı oluyormuş gibi gösterecek ve anti-emperyalist savaşımı güçten düşürecekler.

Ne ki, bu "derin" analizler onu oldukça komik durumlara düşürdü. "ABD emperyalizmine karşı ısrar eden bir faşizm". Bu, gerçekten komik bir analizdi. ABD'nin planladığı Çevik Kuvvetlerin emperyalizmin genel çıkarına

ters olduğu savı daha komikti. Emperyalistleşmek için ABD emperyalizmine karşı çıkabilecek bir Türkiye tekelleri burjuvazisi-duysa, buna Vehbi Koç bile gülerdi.

Şimdi Yürükoğlu'nun durumu iyice komiktir. Çünkü cunta, partimizin tüm kamuoyuna duyurduğu gibi, Çevik Kuvvetler konusunda ABD emperyalizmine istenen ödünü vermiştir. Yürükoğlu'na şimdi şu soruyu sormak gerekir: "Faşist cunta, artık anti-emperyalist mi oldu?"

İçine düştüğü komik durumun Yürükoğlu da farkında. Çıkış yolunu şimdi daha "derin" bir analiz yaparak bulmaya çalışıyor. İşçinin Sesi birdenbire kıvrak bir dönüşle artık şöyle diyor: "Türkiye'nin emperyalist olması iki yakası bir araya gelmeyecek bir hayaldir". (Sayı 193, s.1)

Ne oldu? Değişen ne? Ne "dünya koşullarında", ne de "Türkiye'nin içinde debelendiği yapısal bunalımda" değişen bir şey yok. Ortadoğu ülkeleriyle ekonomik ilişkiler artarak sürüyor. Yıllardır, "Türkiye ha emperyalistleşti, ha emperyalistleşiyor", diyen ve tüm analizlerini, cuntanın gelişini ve niteliğini, devrim zorunluluğunu vb. en başta bu saptamaya dayandıran Yürükoğlu'nun bu görüşünü değiştirmesi için ne neden var? Değişen tek şey, cuntanın iyice ABD yöreğine girmesidir. Ama Yürükoğlu işte asıl bundan söz etmiyor.

Yürükoğlu bu teorik bocalamalarını gizlemek amacıyla gene aynı taktiğe, devrimci lafazanlığa başvuruyor. Dün servenci-kadercı bir yaklaşımla "Aman devrim yapalım, yoksa Türkiye emperyalistleşecek, bunalımı çözecekler" diyordu. Şimdi de aynı sübjektif yaklaşımla, "İşte emperyalistleşemiyor, artık devrim yapabiliriz" diyor. Böylece, görünüşte her sözünü "devrim"e bağlamış oluyor, ama, her seferinde, ABD emperyalizmine politik-askersel bağımlılığın belirleyici önemini, devrim için ABD emperyalizmine, NATO'ya karşı savaşımın önde gelen rolünü gözlerden gizliyor. Barış için, somut anti-emperyalist istemler için savaşıma bunun için karşı çıkıyor. Hedef şaşırtıyor. Öyle ki, sosyalist Bulgaristan'ı "Türkiye'nin emperyalistleşmesine yardımcı olma-ya suçlayacak kadar anti-komünistleşiyor. (Sayı 182, s.1) "Biz Sovyetler Birliği'nin barış önerilerinden emperyalizmin içyüzünü sergilemek için yararlanırsız" sözü, pratikte bu anlama geliyor. Opor-tünizm klasik işlevini görüyor. Sınıf düşmanının boş palavralarla, sökmeyişinde dipçikle, copla yapmaya çalıştığını, o, devrimci maskeler ardına gizlenerek yapıyor. Yığınları anti-emperyalist savaşımından alıkoymaya çalışıyor.

Kardeş AKEL'in 15. Kongresi

13-16 Mayıs 1982 günleri arasında Lefkoşe'de Kıbrıs komünistlerinin partisi AKEL'in, 15. Kongresi toplandı. Kongrede TKP, de bir delegasyonla temsil edildi. TKP delegasyonuna Bilen yoldaş başkanlık ediyordu. AKEL Kongresi büyük bir başarı oldu. Kongre Kıbrıs komünistlerinin Marksizm-Leninizme, proletarya enternasyonalizmine olan derin bağlılığın, Kıbrıs emekçi yığınlarının, öncü partilerine olan büyük güveninin yeni bir göstergesi oldu. Bilen yoldaş kongrede, Kıbrıs'da gittiği

her yerde büyük bir coşku ile karşılandı. Kıbrıs komünistleri, emekçileri ülkelerinin üçte birini işgal altında tutan Türk egemen güçlerinin tersine, Türkiye işçi sınıfının, emekçi halkının barış dostluk ve dayanışmadan yana sesini duydular. Türkiye ve Kıbrıs halkları arasındaki kardeşlik daha da güçlendi. AKEL'in 15. Kongresi, oybirliğiyle, cuntanın zulmü altındaki Türkiye halkıyla dayanışma üzerine bir karar aldı. Halkların dostluğu, savaş arkadaşlığı tüm engelleri yıkıp geçecektir.

Bilen yoldaşın Kongre'de yaptığı konuşmadan

"Barış. Kalıcı ve hakça bir barış. Bu Kıbrıs halkının dirlimsel istemidir. 1974 yılında Türk silahlı kuvvetleri Kıbrıs'a daldı, bir kesimini işgal etti. Yeşilada kana boyandı. Sayısız Türkiye'li genç de bu saldırı sırasında can verdi. Kimin için? Tekellerin, emperyalizmin, NATO'nun, Türk militarist, şovenist çevrelerin çıkarları için. O günden bu yana, Türkiye işçi sınıfının, emekçilerin sofrasından aşırılan lokmalar, bu saldırgan orduyu beslemeye harcanıyor. Kıbrıs'taki Türk ordusu, Türkiye için ağır bir ekonomik yüküdür.

TKP, 1974'de orduya seslendi. "Memetçik geri dön!" dedi. Emperyalizmin, militarist çevrelerin ülkemizi ve halkımızı bulandırmak istediği bu karanlık planların nereye varacağını çok önceden biliyorduk. Militarist ve şovenist güçler-TKP'ne karşı o günlerde yoğun bir karalama kampanyası açtılar. Türk ordusu, adaya sözde "özgürlük" getirmek için çıktı. Ama yalnızca Kıbrıs'lı Rum'lara değil, Türk'lere de büyük acılar getirdi. Sımdı Kıbrıs'lı Türkler 8 yıldır Türk ordusunun askersel denetimi ve Denktaş elliyle adaya taşınan ırkçıların, faşistlerin baskı ve tehditleri altındadır. Cunta Başbakanı Uluşu'nun işgal bölgesine gitmesi öncesinde bu baskılar daha da kışkırtılıyor. Buna karşılık geçen seçimlerde Kıbrıs'lı Türkler en çok adanın toprak bütünlüğünü, egemenlik haklarını, bağılantısızlığını, iki toplumun kardeşçe yaşamasını savunan partilere oy vererek tepkilerini dile getirdiler.

Bugün Kıbrıs sorunun çözümü konusunda partilerimizin görüşü ortak. Çözüm, en başta Kıbrıs'ın bağımsızlığının sağlanmasıdır. Türk askerleri ve tüm yabancı askerler geri çekilmelidir. Tüm yabancı üster sökülüp atılmalıdır. Kıbrıs'ın demilitarizasyonu sağlanmalıdır. Kıbrıs, Kıbrıs'lı Rum ve Türklerin uyum içinde yaşadıkları bir ada, bölgenin tüm hakları için barış, dostluk ve işbirliğinin bir kalesi olmalıdır. BM Genel Kurulu ve Güvenlik Konseyi kararları uygulanmalıdır. Kıbrıs sorunu mutlaka NATO denetimi dışına çıkartılmalı, BM gözetiminde bir uluslararası konferansta sorunun uluslararası yanları çözülmeli, yeterli güvenceler sağlanmalıdır. Sorunun iç yönlerini çözmek için BM kararları ve iki toplum arasındaki üst düzey anlaşmaları teme-

linde toplumlararası görüşmeler sonuclandırılmalıdır.

Türkiye ilerici güçleri, Kıbrıs halkının haklı savaşımını var güçle destekliyor. Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi ilkeleri temelinde, Rum, Türk, tüm Kıbrıs işçi sınıfının, emekçilerinin partisi AKEL bu savaşımın başını çekiyor. Kıbrıs komünistleri, demokratik güçbirliği,

minimum programının uygulanması için, işçi sınıfı ve tüm emekçilerin demokratik hakları için, halkın yığın örgütlerinin daha da güçlenmesi için Kıbrıs'lı Rumlar ve Türkler arasındaki yakınlaşmanın ilerlemesi, kardeşliğin pekişmesi için, bölge ve dünya barışı için ardıcıl bir savaşım yürütüyor. TKP, kardeş AKEL'in bu savaşımıyla tam bir dayanışma içindedir.

AKEL MK Genel Sekreteri E. Papaiyannu yoldaşın Kongre'de okuduğu rapordan

"Sovyetler Birliği kendini barış davasına adanmıştır. Sovyetler Birliği birçok kez kimseye saldırmayacağını açıkladı. Ama eğer kendisi saldırıya uğrarsa, o zaman olası saldırganlar kesin olarak şunu bilmelidirler ki, yazgıları Hitler'in kinden farkı olmayacaktır".

"Kıbrıs sorunu hiçbir zaman Kıbrıs Rum ve Türkleri arasında bir sorun değildir ve değildir. Bu, yalnızca, Kıbrıs ile emperyalizm ve yabancı işgal arasındaki uzlaşmaz bir sorundur".

"AKEL, Rum ve Türk tüm Kıbrıs işçi ve emekçilerinin partisi".

"Kıbrıs Türk toplumunun karşı karşıya bulunduğu ekonomik ve öteki sorunlar, ancak Kıbrıs sorununun karşılıklı benimsenebilir bir çözümü çerçevesinde, iki toplumun yakınlaşması ile çözülebilir".

"Amansız askersel diktatörlüğün çıkmaları altında acı çeken Türkiye halkına militan dayanışma mesajımızı, demokrasi ve toplumsal ilerleme savaşımında desteğimizi iletiriz".

"Aşırı sağcı gerici, darbeciler ve emperyalizmin ajanları bize 'Moskova'nın organı' diyorlar. Peki Moskova işçi sınıfının çıkarına hizmet etmiyor, bunu savunmuyor mu? Evet, biz, temsil ettiğimiz sınıfın ve ideolojinin, işçi sınıfının, Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizminin ülkülerinin sadık organlarıyız".

"Eğer AKEL yönetimi Avrupa komünizminden yana olsaydı, kuşku yoktur ki, şimdi ona saldıran kimi çevreler, onu övecek ve alkışlayacaklardı. Ne ki, biz bu çevrelerin övgüleri yerine, saldırı ve hakaretlerin yeğleriz. Çünkü bu yalnızca AKEL'in ve yönetiminin doğru yolda olduğunu gösterir".

Kongre'de AKEL üyesi Kıbrıs'lı Türkler adına söz alan M.Ahmet yoldaşın konuşmasından

"Yurdumuzdaki Türk-Rum ilişkileri o kadar önemlidir ki, bu konu üzerinde biraz daha durmamız gerekiyor. Kıbrıs sorununu, ilerici, demokratik dünya kamuoyunun da yardımı ile çözecek olan Kıbrıs Türk ve Rumlarıdır. Kıbrıs sorununa adil ve kalıcı bir çözüm bulacak olan Kıbrıs Türk ve Rumlarıdır. Bunun da gerçekleşmesi için iki toplum arasında karşılıklı güven, dostluk ve işbirliği duyguları yerleşmeli, emperyalizmin ve yer-

li usaklarının iki toplum arasında serptiği güvensizlik ve düşmanlık duyguları giderilmeli, ortak düşmana, emperyalizme karşı ortak bir cephe kurulmalıdır. Bunun da gerçekleşmesi için uzun vadeli, planlı ve sabırlı bir çaba gerekiyor. Bu zor ve çapraşık savaşımın başını çekecek olan; olaylara sınıfsal açıdan yaklaşan enternasyonalizm ruhunda yılanan işçi sınıfı partisi, AKEL'dir".

TKP'nin Sesine kulak ver!

Hergün saat 5'de 25m, 11820kHz Saat 7,9,11,13,17,19'da 31m, 9585kHz Saat 21, 23, 01'de 49m, 6200kHz
Pazar günleri bunlara ek olarak saat 15'de 31m 9585kHz

Leninci rota

►Başı 1. sayfada

Plenum, tüm kararlarını oybirliğiyle aldı. Tüm yanlışlıkları, eksikleri eleştirdi. Çalışma sisteminde görülen artizanlık geleneklerini kökünden kazımak yöntemlerini işledi, sergiledi. Parti tüzüğü'nün, parti normlarının titizlikle uygulanmasına ayrı bir önem verdi. Gevezelere, polislin partimize yamamak istediği ajanlara karşı her komünistin, her üyenin her zaman uyanık olması zorunluğunu iyice vurguladı. Parti yaşamı, onun aktöresi bunu gerektiriyor.

Plenum, TKP'nin Lenincl savaş rotasını böylelikle işledi, belirlledi.

Anayasaya hayır !

►Başı 4. sayfada

tıkası izliyor. Bunun için, barış için ve demokrasi için savaşımı birlikte yükseltmek, tek bir kanalda birleştirmek gerekiyor. Görev, cunta anayasasına karşı olan tüm güçleri ABD ve cuntanın barış, silahsızlanma düşmanı adımlarına karşı savaşımı kazanmaktır. Barış isteyen herkesi, gerici cunta anayasasına "Hayır" demeye çağırılmaktadır.

Cunta, gerici güçler, baskı ve zorbalık altındaki, işsizlik ve yoksullukla boğuşan yığınların anayasa savaşımına ilgisiz kalmasını istiyor. Dayatılmak istenen anayasanın, işsizliğin, yoksulluğun, topraksızlığın, ulusal baskının, eğitimsizliğin, doktorsuzluğun anayasası olduğu gerçeğini gizlemeye çalışıyor.

Öyleyse geniş yığınları anayasa savaşımında aktifleştirmek için, çeşitli sınıf ve katmanlara ayrı ayrı seslenmek onların somut özgürlüklerini, sorunlarını gerici anayasa arasındaki bağı göstermek de gerekiyor.

TKP, referandumda cuntaya, gerici güçlere güçlü bir darbe indirmek için, yurt içindeki ve dışındaki tüm devrimci demokrat güçleri vakit geçirmeden güçlerini birleştirmeye, yasal olanakları da sonuna kadar kullanarak örgütlenmeye, harekete geçmeye çağırıyor.

Bizim Radyo'yu

dinle, dinlet!

Pazar günleri dışında saat 6'da
25 m 11820 kHz
Hergün saat 8, 10, 12, 14, 18'de
31,3 m 9585 kHz, saat 20, 22,
24'de 48,4 m 6200 kHz
Ek olarak, Pazar günleri saat 6 ve
16'da 31,3 m 9585 kHz
Ayrıca hergün saat

8, 13, 15, 17.45'de
31,58 m 9500 kHz, saat 20.40,
23 ve 23.30'da 50,70 m 5915 kHz

Barış ve demokrasi güçlerinin

►Başı 1. sayfada

önerilerini var güçle destekledi ve kapitalist ülkelerde yükselen, Türkiye'li göçmen işçilerin de katıldığı barış savaşının önemini vurguladı.

Plenum, ardıcıl bir biçimde, demokratik özgürlükleri savundu. Cuntanın yıkılması, ulusal, demokratik geçici bir hükümetin kurulması, anti-emperyalist, anti-tekel derin dönüşümlerin yapılması, devletin demokratikleştirilmesi ve Kurucu Meclis için seçimlere gidilmesi yolunda partinin çizgisini bir kez daha vurguladı.

Plenum, cuntanın referandumu gitmesi koşullarında partinin politikasını saptadı. 1961 Anayasasının yitilmesine karşı olan tüm politik güçlerin ve işçi sınıfının, orta katmanların, köylü yığınlarının birleşmesiyle, referandumda, cuntaya ağır bir darbe indirmenin olanakları vardır. TKP, tüm bu güçlerin çıkarına olan, ulusal demokratik bir anayasayı savunuyor.

Plenum, demokrasiden yana tüm güçlerin, daha da etkinlikle barış savaşımına yönlendirilmesi, tüm bu güçlerin bir tek ulusal demokratik eylem birliği eğilimi güçleniyor. Plenum, TKP'nin, TİP ve TSİP'le yaptığı ortak açıklamayı, tüm ilerici güçlerin birliğine yardımcı olan önemli bir adım olarak değerlendirdi. TKP, bu yönde atılan adımları bundan böyle de güçlendirmek için çalışacaktır.

Plenum, tutuklu bulunan komünistlerin ve öteki ilericilerin zindanlarda

uğradıkları insanlık dışı baskılara

karşı ve onların kurtarılması için yürütülen savaşımı daha da güçlendirme kararı aldı.

Plenum, Partimizin geçtiğimiz Mayıs ayında uğradığı ağır kayıpların nedenlerini araştırdı. Partimizin deneyimi gösteriyor ki, nerede konspirasyon gevşetildiyse, nerede disiplin çöğendiyse, herede grupçu bir eğilim belirlediye, düşman oradan saldırıya geçti ve en ağır darbeyi bu gediklerden partimize indirdi. Partinin 1973 atılımı sonrasındaki hızla büyümesi, buna karşın örgütsel ve ideolojik görevlerin aynı hızla çözülmemesi kayıplarımızın bu denli ağır olmasına yol açtı. Plenum, partide konspirasyonun gevşetilmesine, disiplinin çöğünmesine, en küçük bir grupçu eğilime, artizanlığa göz yummanın bağışlanmaz bir yanlış olacağını belirtti. Tutuklamaların aralıksız sürdüğü bugünkü koşullarda partiyi, kadroları korumanın can alıcı önemini bir kez daha vurguladı.

Plenum, bugün insanlığın sonu olacak bir nükleer savaş tehlikesinin arttığı koşullarda, uluslararası komünist hareketinin birliğinin çözümleyici önemi üzerinde durdu. Bu arada, İtalyan Komünist Partisi yönetimince ortaya atılan ve kardeş partilerin ezici çoğunluğunca onay bulmayan görüşlerin kesinlikle karşısına çıktı. Plenum, bir kez daha şu gerçeği yineledi. Türkiye Komünist Partisi, Büyük Ekim Devrimi'nin esinlendirici yolundan, Marksizm-Leninizm ve proletarya enternasyonalizmi yolundan yürüyor, yürüyecektir.

25 Mayıs 1982

TKP MK

Yurdumuzun savaş ocağı

►Başı 1. sayfada

Bu yalnızca bu bölgedeki savaş tehlikesini artırmakla kalmıyor. Aynı zamanda gerek Türkiye halkının, gerekse bu bölgedeki öteki halkların ulusal çıkarlarına karşı yöneliyor. Bu tehlikeli planların yaşama geçirilmesinin sonuçları Türkiye'de iç politik durumu ve ekonomik bunalımı daha da derinleştirecektir. Bu terörün ve Türkiye halkının üstündeki baskıların daha da artırılması anlamına geliyor.

Demek ki, Dışişleri Bakanı Haig'in cuntayla yaptığı pazarlık, insan haklarını korumayı, ya da Türkiye Barış Komitesi üyelerinin, 52 tutuklu DİSK yöneticisinin, öteki yurtseverlerin salıverilmesi üstüne olmadı.

Cuntanın Haig'e birlikte yaptığı bu tehlikeli ölüm planları, ABD'nin öteki saldırgan eylemleriyle paralel gidiyor. Örneğin:

- İngiltere'nin Arjantin'e karşı Falkland adaları konusundaki saldırgan davranışlarının desteklenmesi,

- Amerikan haber ajansı, Associated Press'in "Küba'ya yönelik güç gösterisi" olarak nitelendirdiği ABD'nin

Karayib'lerdeki provokatörce deniz manevraları,

- İsrail'in ve Güney Afrika Cumhuriyeti'nin saldırılarına gösterilen sınırsız destek bu saldırgan eylemler arasındadır.

Halkımız, tüm barış ve demokrasi güçleri şimdi Haig'in ölüm planlarına, silahlanmaya, Çevik Kuvvetler'in kullanılmasına ve ülkemize nükleer roketler yerleştirilmesine ortaklaşa karşı çıkmalıdır.

ABD'ne ve cuntaya karşı olan tüm güçler, şimdi halkımızın barış ve güvenlik içinde yaşayabilme savaşına katılmalıdır.

Türkiye'nin bir nükleer savaşta ABD emperyalizminin ve NATO'nun atış rampası olmasına izin vermeyeceğiz.

Bu, günün en ivedi görevidir.

Türkiye Komünist Partisi, tüm gücünü bu savaşım için seferber etmiştir, edecektir.

17 Mayıs 1982

TKP MK

Kuzu postuna bürünen kurt

►Başı 3. sayfada

kere bu öneri, tüm stratejik silahlar kompleksi içinde yalnızca bir öğeyi, karada ve denizde konumlandırılmış balistik füzeleri kapsıyor. Her şeyden önce de, karada üslenmiş kıtalararası füzelerin ve başlıklarının sayısında indirim yapılmasını içeriyor. Oysa, bu tür silahlar, varolan stratejik dengeyi sağlamakta, tarihsel ve coğrafi koşullar sonucu, SSCB savunma potansiyelinde ABD'nin tersine, büyük ağırlık ve önem taşıyor.

Ama Reagan, ABD'nin büyük üstünlüğe sahip olduğu stratejik bombardıman uçaklarını sessizce geçiştiriyor. Oysa, bu tür uçaklar, daha SALT II anlaşmasını imzaladığı sırada, ABD'de (573 uçak), SSCB'den (156 uçak) dört kat fazlaydı. Üstelik ABD 200 yeni B-1 uçak üretiyor. Dahası, Reagan'ın önerileri, karada, denizde ya da havada konumlandırılan uzun menzilli kanatlı roketlere hiç değinmiyor. Oysa bunlar daha SALT II anlaşmasında stratejik silah olarak nitelenmiş ve havada üslenmiş tipleri sınırlandırılmıştı. Ve ABD yönetimi, bir nükleer ilk darbe aracı olan bu yeni silahlardan binlercesini üretmeye başladı. Bu önerilerde, SSCB ve sosyalist ülkelerdeki stratejik hedefleri vurabilecekleri mevzilere

yerleştirilmiş ABD roketlerinden, NATO üyesi İngiltere ve Fransa'nın nükleer silahlarından hiç söz edilmiyor.

"Sınırlama değil indirim" belgisiyle yavuz hırsızlığa kalkan Reagan'ın önerileri, gerçekten de stratejik nükleer silahları sınırlamayı amaçlamıyor. SSCB'den tek taraflı indirim yapmasını istiyor.

SSCB'ne gelince, o, başlayacak yeni görüşmelere su yapıcı tutumla yaklaşıyor: Her şeyden önce, görüşmelere saldırgan planları gizleme, propaganda, oyalama amacıyla değil, gerçekten başarılı sonuç almak amacıyla oturulmalı. Taraflar eşitlik, eşit güvenlik ilkelerine kesinlikle uymalı. Taraflar arasında SALT II hazırlıkları da içinde, şimdiye kadar bağlanmış olan tüm olumlu kazanımlar korunmalıdır. Görüşmeler, stratejik silahların önemli ölçüde azaltılması ve yeni türlerinin üretilmesini sınırlama amacını gütmeli. Stratejik silahlar üretme yarışı sürerken, görüşmelerden sonuç almak çok zorlaşacağından, görüşmeler başlar başlamaz, karşılıklı olarak bu tür silahların sayısı dondurulmalı, modernleştirmeler azami ölçüde sınırlandırılmalıdır. İşte, biri barış maskesi takmış saldırgan, öteki gerçekten yapıcı, barıştan yana iki tutum. İki amaç.

İşkenceci yıkılacak

►Başı 12. sayfada

İşkencesi başlıyor. Gözlerim bağlı. Konuşmalardan içeriye daha üst rütbeli birinin girdiğini anlıyorum. Bana bildiğim gerçekleri yineliyor. 'İşkence merkezi bizzat Genelkurmay başkanlığının emriyle kurulmuştur', 'Önünde iki yol var' diyor, 'ya itiraf edersen, seni hemen bırakırız, ya da yine çıkarsın ama canlı değil'... Ve benim için iki değil, tek bir yolun var olduğunu düşünüyorum. Dimdik, alını açık, şerefimle, direnerek buradan çıkmak! Hayat bunun olabileceğini gösteriyor. Kendi savaşıma, dört yıllık emeğime ihanet etmiyorum. İmzalatılmak istenilen ifadeyi imzalamıyorum".

Ya tutukluluk? İşkence sürecek! Artık amaç konuşturmak değil. Yargısız cezalandırmak. Yıldırma. İnsanlıktan çıkarmak. Öldürmek. Gerici diktatörlüğün Devlet Bakanı İhan Öztürk, "İşkencede ölenler yalnızca onbeş kişidir" diyor. Böylece diği sayı önemli değil, söz önemli. Değerli bir itiraf bu. Söylediği sayı önemli değil, çünkü yalan. Polis ve tutukevinde ölenlerin onda biri bile değil, söylediği sayı. Tutukevinde İşkence yöntemleri de değişiyor. Eski yöntemlerin yanında daha değişik yöntemler de devreye giriyor. Amaca uygun yöntemler.

"Üzerimizde İşkencenin ağırlığı var. Tutukevi yetkilisi subay tatlı bir yüzle banyo ihtiyacımızın olup olmadığını soruyor. İnanmasak da neşeleniyoruz. Gerçekten de banyo-

ya giriyoruz. Suları açmaya uğraşırken üzerimize kovalarla lağım suları ve pislikler dökülüyor".

Alıntı yaptığımız mektup uzundur. Gerçektir. Örnektir. Son bir alıntı daha:

"Hapisane yönetimi engel tanımadan dövüyor, sakat bırakıyor, öldürüyor. Bazı kısa başkaldırıların dışında görünürde direnişe karşılaşıyor. Ama aşamadığı yıkamadığı değerler kalıyor. Bilim aşılmaz bir set olarak, moral yıkılmaz bir duvar olarak dimdik kalıyor. Genel eğilim direnme eğilimi oluyor. Bu eğilim kolektifleri oluşturuyor. Maddi ve moral güçler birleştiriliyor. Ortak kasalar oluşturuluyor. Ortak hazırlanıp ortak yeniyor. Konuşma güçlüklerine karşın göz işareti ile kararlar alınıyor. Kolektif yönetiminin aldığı her karar herkesi bağlıyor. Örgütlenme çalışmaları ağır da olsa sürüyor. Yeni tarafsız insanlar kazanılıyor. İşkencenin yok etmeyi amaçladığı insanlık diriltiliyor".

Bu sözlerle ekeleyecek fazla bir şey yoktur. Yalnız dışarda olana düşen görevlerden söz edilebilir. İçerdeki İşkence altında. İçerdeki direniyor, savaşı sürdürüyor. Dışardaki savaşı daha da hızlandırmak zorunda. İçerdeki güc vermek istiyorsa, dayanışma göstermek istiyorsa, onun direnişine katılmak istiyorsa, halkın kin ve öfkelerini sınıf savaşlarıyla birleştirmek gerek! Sonunda İşkenceci yıkılacak halk, halkın onuru ayakta kalacak!

S.Ö.

TKP YAYINLARI:

DİMİTROF 100 YAŞINDA

Dimitrof yoldaşın 100. doğum yıldönümü onuruna TKP yayınları bir kitapçık yayınladı. Birinci bölümde Georgi Dimitrof'un zengin deneyimlerle dolu yaşam öyküsü kısa bir biyografi olarak sunuluyor. İkinci bölümde, Bulgar Komünist Partisi MK Sekreteri Stanişev yoldaşın yazısı, Dimitrof'un evrensel ve güncel önemini özlu bir biçimde bizlere ulaştırıyor. Ali Salm imzalı yazıda, Dimitrof'un öğretmenleri ışığında partimizin güncel politika ve savaşımı ele alıyor. Partimizin işçi sınıfının birliği, cephe konusuna yaklaşımını TKP Merkez Komitesi'nin son Mayıs 1982 Plenumunun çizgisini somutluyor.

Kitapçığin önsözünde belirtildiği gibi, "Bugün gerici askersel diktatörlük altında onun 100. doğum yıldönümünü geniş yığınsal toplantılarla kutlayamıyoruz. Ne ki, işçi sınıfımızın, partimizin savaşımı aralıksız sürüyor. Bu kitapçık bu savaşıma bir katkıdır".

biliyormusunuz?

* İstanbul'un üstünde patlayacak 20 megatonluk bir nükleer bomba şehri ve içinde yaşayanları tümüyle ortadan kaldırmakla kalmayacak, 270 kilometre çapındaki bir alandaki, tüm canlıları yokedecektir.

* ABD'nin Sovyetler Birliği'ne atacağı nükleer bombaların yayacağı ışınlar ülkemizde özellikle kuzey ve doğu kesiminde öldürücü etki yaratacaktır.

* 600 ABD'li bilim adamının açığına göre bir saat içinde başlayıp bitecek bir atom savaşında kuzey yarım kürede yaşamının çok büyük bir bölümü sona erecektir.

* Türkiye, İncirlik ABD üssündeki Fantom 104 nükleer bomba taşıma kapasiteli ve 2000 km. menzilli uçaklar ve çeşitli yerlerdeki nükleer bomba depoları nedeniyle "eurostratejik" nükleer silah bulunduran bir ülke konumundadır.

* Türkiye'de her 87 kişiye ve her 4 sanayi işçisine bir asker düşmektedir.

* Gelişmekte olan ülkelerde ortalama olarak bir askerin maliyeti, 10 kişinin ortalama gelirine eşittir. Türkiye'de bir askerin yıllık maliyeti 6000 dolardır.

* Türkiye'nin 1963-1971 döneminde yalnızca askersel tüketim harcamalarına ayırdığı 35,6 milyar lira, aynı dönemdeki toplam yatırımların % 22'sine, toplam sanayi yatırımlarının % 97'sine eşit büyüklüktedir.

* 1982 bütçesinde Köy İşleri ve Kooperatifler Bakanlığı'na ve toprak ve İskan İşleri Genel Müdürlüğüne ayrılan fonlar bütçenin, % 4'ünden, Savunma Bakanlığı bütçesinin dörtte birinden azdır.

MİLİTANLARDAN

İşçiler, emekçiler!

1 Mayıs 82'ye çetin, ağır koşullarda geldik. "Terörü önleme" masalıyla erki ele geçiren cunta, güzelim ülkemizi hepimize zindan etti, ekmeğimizi, özgürlüğümüzü elimizden aldı. Süngü zoruyla kemer sıkma politikasını dayattılar, bedelini işçiye, emekçiye ödetip bir de "mutlu azınlık" ilan ettiler. (...)

Bugün cuntanın mahkemelerinde yargılanan, grev, toplu sözleşme, sendika örgüt kurma hakkımız, iş, ekmek, barış, bağımsızlık özlemlerimizdir. Bugün cuntanın idam etmek istediği işçi-emekçi haklarıdır. (...) Onlar bize, işçi sınıfına, emekçi halka savaş ilan ettiler. Darağaçları kurdular, 1 Mayıs'ları idamlık suç saydılar. Bizi sindireceklerini sanıyorlar. Heveslenmesinler. 1 Mayıs 82'de onlara ilan ediyoruz: Sinmeyeceğiz, Bekleyin bizi!

DİSK'LI, TÜRK-İŞ'LI İŞÇİLER

1 Mayıs'ı silemezler

Cuntanın baskıları altında geçen aylar! Biz genç TKP kuşağı böyle ağır baskı zorluk, olanaksızlık görmedik. Düşman öyle ki, "esen yelden nem kaparcasına" her kıpırdanışın ardında "1 Mayıs girişimi", her "1 Mayıs girişiminin ardında da TKP'liler"i aradı, arıyor. Gene de "polis kovalamacası"nda 1 Mayıs kutlamanın tehlikelerini göğüsledik, zorluklarını aştık. Ne inancımız sarsıldı ne de "kavga son nefese kadar kavga" diyen yürek atışlarımız durdu. Çeşitli toplantılar düzenledik. Kendi bölgemizde "İLERİCİ GENÇLER" imzalı 2500 bildiri dağıttık. Ayrıca bölgelerdeki fabrikalarda "DİSK'LI TÜRK-İŞ'LI İŞÇİLER" imzalı bir başka bildiri dağıtıldığını da duyduk.

Tüm bunlar belki de son derece mütevazî eylemler. Ama bu yıl çevremizde şu sözleri daha çok duyduk. "Ne yaparlarsa yapsınlar, 1 Mayıs geleneğini beynimizden, yüreğimizden silemezler!"

Kamil K. -Levent-İstanbul

8 Mayıs yürüyüşü

8 Mayıs yürüyüşüne Recklinghausen'den maden işçileri otobüslerle yoğun biçimde katıldılar. Şimdiye dek bir araya gelemeyen sol akımların askeri diktatörlüğe ve onun cellat eliyle yapılan idamlara karşı 8 Mayıs'da tek bir yumruk olarak çıkışları, tabanda geniş yankı uyandırmaya devam ediyor. Maden ocaklarında işçiler, bir yandan kavalatı dinamitlerken, bir yandan da yürüyüşün görkemini, birlikte adım atılmasını coşku ile tartışıyorlar. Yan çizen birkaç grubu ise kınıyorlar. Artık bu ayrılıkçılığın son bulmasını vurguluyorlar. Bu tartışmalar, politika ile ilgilenmeyen işçilerimiz de etkiliyor. Tartışmalar kahvelerde, mahallelerde sürüp gidiyor. Sol akımların ayrılan görüşlerinden değil, birleşen görüşlerinden hareket etmeleri daha da önem kazanıyor. Yurtsever işçilerimiz, aydınlarımız, örgütlerimiz bunu başaraacaktır. Düşmanın iştahı kursağında kalacaktır.

Faruk O.-Recklinghausen

Gençler

Ulusal bağımsızlık için, ikili kölelik anlaşmalarının yırtılması için, üslerin sökülmesi için, dünya barışı, silahsızlanma ve halkların kardeşliği için, işkencelerin durdurulması, idamlara son verilmesi tüm ilerici tutukluların serbest bırakılması için, demokrasi ve demokratik bir anayasa için, faşist MHP başlarından hesap sorulması için... İş için, ekmek için, eşit işe eşit ücret için, genç emeğin korunması için, sigorta ve sendikal haklar için...

Özerk ve demokratik üniversite için, parasız, ırkçı, şoven, milliyetçi yanları ayıklanmış demokratik bir eğitim için, gerici YÖK yasasının kaldırılması için... Ulusal baskı ve ayrıcalığın kaldırılması için, Kürdistan'da devlet terörünün son bulması için, ana dilde eğitim için, özerk Türkiye Kürdistan'ı için BİRLEŞİN!

ASKER GENÇLER: Cuntanın gerici emirlerini dinlemeyin. Kışlada demokrasi için savaşın! Ananızın, babanızın, kardeşlerinizin üzerine kurşunla, süngüyle, dipçikle gitmeyin! Sizin de kurtarıcınız olan işçi sınıfına karşı güç kullanmayın! Emeğin onurunu Amerikan postallarıyla çiğnemeyin!

1 Mayıs, emperyalizme, işbirlikçilerine ve cuntaya karşı TÖM ULUSAL DEMOKRATİK GÜÇLERİN VE TÖM GENÇLİĞİN BİRLİĞİNİN örüldüğü bir gün olsun.

İLERİCİ GENÇLER

TOPRAKLARIMIZ HER TÜRLÜ NÜKLEER SİLAHLARDAN VE DEPOLARDAN ARINDIRILMALIDIR!
"ÇEVİK KUVVETLER'E ÜS, GEÇİT YOK!"

İşkenceci yıkılacak

"Bir yıl önce gözaltına alındım. Somut hiçbir neden yoktu. Benim için zorlu ve uzun bir dönemin başladığını biliyordum".

Cezaevinden gelen mektup böyle başlıyor. Yaklaşık 150 bin yurttaş 12 Eylül'den bu yana gözaltına alındı, tutuklandı, polis sık sık kullandığı sözle "tezgahtan" geçirildi. Yaklaşık yüzbin yurttaş, Türk-Kürt ilerici, yurtsever, komünist işkence gördü, görüyor. Yüzbin yurttaşın, en yakını üç kişisi, üç akrabası olduğunu varsayarsak bile, yarım milyonu aşkın insan doğrudan bu işkencenin kurbanı olmuştur. Halka halka genişleyen ve milyonlarla katlanan sayıda insan. Kardeşi, yeğeni, anası, babası işkenceye uğramış milyonlarca insan. Haplane kapısı görmüş, görüşme gününde işkenceye uğramış, oğlunu kızını görmüş, kendisi itilip kakılmış milyonlarca yurttaş. Şimdi kin ve nefretten başka bir şey duymuyor.

"3. gün: İlk günden beri devam eden falaka ve dayaktan sonra bugün çarpmıha geriliyorum. İnsanın ayaklarından ve ellerinden çekilerek asıldığı bir alet bu. Orada bütün gün asılı kalıyorum. Bu korkunç acı, bir süre sonra hissizliğe ulaşıyor. Konuşmuyorum. İddialarını somut çürütüyorum. Sözünü ettikleri tarihte başka bir suçtan tutuklu bulunduğumu söylüyorum. Hiçbir işe yaramıyor. Sadece kollarımı ve ayaklarımı bağlayan halatlar biraz daha geriliyor".

İşkence bütün haksız yönetimlerin yöntemidir. Korkakların yöntemidir. Halk düşmanlarının yöntemidir. Çoğunluğa karşı zorbalıkla ayakta kalmanın yöntemidir. Gerçek şudur: İşkenceci itiraz edenli susturmak, itiraz etmeye kalkanı vazgeçirmek için tüm bir halkı yıldırma için, halkın içinden seçtiklerine, onun önünde yürüyenlere işkence yapıyor. İşkenceci zorbanın amacı, yalnızca elindeki çarpmıha gerdiği kişi değildir. O bütün halka işkence yapıyor.

"15. gün: İnsanın tüylerini diken diken eden buz gibi bir duştan sonra çirliçirli bir sopa dayığından geçiriliyorum. Polisler "Direnmek anlamsızdır, sen de... gibi konuşacaksın" diyor. Söyledikleri isimler, saygı duyduğum, çevrede tanınmış devrimciler".

İşkenceci saygı duyulan ne varsa onu yok etmek istiyor. Bizim insanlığımızı yok etmek istiyor. Değer yargılarımızı yok etmek istiyor. Onun bizden istediği salt somut bir itiraf mıdır? Başkalarını ele vermek midir? Hayır, yalnızca bu değil. İtirafı, konuşmakla, başkalarını ele vermekle, kişiliğimizi yok etmeye çalışıyor düşman. Amaç kişiliğimizi yok etmektir. Bu yüzden işkence konuşan için de, konuşmayan için de bitmez. Yalnızca teslim olmayanlar ayakta kalacak. Yalnızca onlar kalacak.

"25. gün: Daha sabahın elektrik

►Devamı 11. sayfada